LM-099/2023

Annika Petersen

Fylgiskjal 69

Fra: Richa Richardsdóttir <richardsdottir@hotmail.com>
Sendt: 23. februar 2024 13:54
Til: VMR-Journal
Emne: Hoyringarsvar til uppskot til løgtingslóg um burðardygga ferðavinnu
Vedhæftede filer: Mínar viðmerkingar við reyðum til Lóguppskot um burðadygga ferðavinnu .pdf; Lisið upp á kunningarfundi um burðadygga ferðavinnu.pdf; Grát mítt land 20.02.2024.pdf

Tórshavn 22.02.24

Uttanríkis- og vinnumálaráðið

Tinganes

FO- 100 Tórshavn

Hoyringarsvar til uppskot til løgtingslóg um burðardygga ferðavinnu

-

Eftir míni bestu sannføring, havi eg gjørt viðmerkingar til lógaruppskotið "Burðardygg Ferðavinna", sum eg viðfesti í hesum telduposti. Mínar viðmerkingar eru settar inn við reyðum

í framhald av lógartekstinum.

Tíverri kann eg ikki taka undir við hesum uppskoti.

Sí mínar viðmerkingar í lógarteksti og frágreiðingum.

Eg havi 30 ára royndir, at liva av landbúnaði í lítlari bygd, yvirrend av ferðafólki. Tí veit eg rættiliga nógv um hesi viðurskifti. Og tað er, sum skilst, ikki batna seinastu 10 -15 árini.

Tó vil eg viðurkenna royndina at fáa eina loysn á sokallaða málinum um "gongd í haga".

Tað er bara tað, at hetta er eitt talusett problem, uppfunnið av privatum fjallaentusiastum og einum beinhørðum ferðavinnufelagi, fostrað av Føroya Løgtingið.

Øll sum hava við hagar at gera, vita at tað er soleiðis hesum "trupulleikin"er íspunnin.

At tað seinastu árini hava tikið seg gjaldstøðir og portur upp kring landi, hevur mest at gera við, at talið av ferðafólki er vaksið ov nógv, og at ferðavinnan ikki er so kærkomin hjá øllum, sum summi vilja verða við.

Eg mæli til, at landstýrismaðurin fer í landbúnaðarhattin, setir seg niður saman við teimum fólkunum sum har eru og spyr, hvussu tey vilja eina ferðavinnu?

Síðani kann Visit Faroe Islands fáa eina tillagaða uppgávu, sum er at skapað eina ferðavinnu, sum ikki rekur bøndur og bygdarfólk á dyr. Tá mann fara at lýsa í eystri.

Eg havi fingið loyvi til at viðhefta framløgu/viðmerkingar, ið fólk hava haft á kunningarfundum hjá Høgna Hoydal kring landið.

Virðingarmest

Richa B. Richardsdóttir

-

Uppskot til
Løgtingslóg
um
burðardygga ferðavinnu
(Ferðavinnulógin)

Endamál
§ 1. Ferðavinna skal í øllum lutum skipast á burðardyggum grundarlagi til tess at tryggja fólkaræði, frælsi, trivnað, inntøkur og vinnumøguleikar hjá fólkinum kring landið við at
1) verja náttúru, tilfeingi og siðvenju,
2) styrkja staðbundin samfeløg, mentan og mentanararv,
3) styrkja samstarv millum ferðavinnu og aðrar vinnur, og við at
4) kunna um, hvussu farast skal fram í náttúruni, og hvussu ferðavinnan er skipað.
Stk. 2. Reglur, fyriskipanir, avtalur o.a., framt eftir hesi løgtingslóg, skulu miða eftir at røkka hesum málum.

Yvirskipað er endamálsorðingin góð

Allýsingar
§ 2. Í hesi løgtingslógini skulu hesi hugtøkini skiljast soleiðis:
1) Bygdin: Heimafólkið, t.e. fólkið, sum býr á staðnum.
2) *Handilslig ferðavinna*: Skipaður túrur, har luttakarar gjalda fyri tiltakið. Fyriskipari eftir 1. pkt. kann vera persónur, felag o.tíl.

3) Innangarðs: Bøur og annað lendi innan fyri markið millum bø og haga, sum natúrliga verður fatað sum innangarðs, umframt annað velt lendi.
4) Uttangarðs: Óvelt lendi, sum ikki er fevnt av hugtakinum innangarðs, sum tað er lýst í nr. 3.

Til nr. 3 og 4: Tað er ógvuliga ymiskt, hvussu mørkini millum bø og haga liggja. Summa staðni er hagi innangarðs og veltur bøur uttangarðs. Tí er hendan allýsingin ógreið.

5) Strond: Rondin, sum myndar markið millum land og sjógv.
6) Eigari: Tann, sum eigur óðalsjørð.
7) Brúkari: Festari ella annar, sum uttan at vera eigari hevur jørð um hendi.

Til nr. 7.: Sum longu fleiri hava gjørt vart við, er hetta eitt burturvið heiti at seta á tað, sum sjálvandi eitur: Bóndi

Stk. 2. Valdar í ítøkiligum førum ósemja um, hvussu allýsingarnar eftir stk. 1 skulu skiljast, tekur landsstýrismaðurin avgerð hesum viðvíkjandi.

§ 3. Við teimum avmarkingum og skyldum, sum eru ásettar í hesi løgtingslóg, í reglum, givnar við heimild í hesi løgtingslóg ella í øðrum løgtingslógum og fyriskipanum, er einum og hvørjum frítt at ferðast uttangarðs og fram við strondini.

Til § 3: Andsøgn er millum § 3 og § 5.

Atburður

§ 4. Øll, sum ferðast ella uppihalda sær uttangarðs, skulu hava fyrilit og fara væl um, so at tey ikki eru eigara, brúkara, fenaði, náttúru, mentanararvi ella øðrum at skaða ella til ampa.
Stk. 2. Loyvt er at brúka bát á vøtnum og í stutta tíð at draga smábát upp á strondina og brúka bátabrúgv og tílíkt, um hetta ikki er eigara ella brúkara til órímiligan ampa.
Stk. 3. Tað er bannað at taka gróður, egg, steinar og grót við sær, tá ið ferðast verður uttangarðs.
Stk. 4. Ikki er loyvt at hava hund við sær uttangarðs uttan í sambandi við landbúnaðarvirksemi.
Stk. 5. Eigari ella brúkari hevur rætt at vísa burtur fólki, sum ber seg fyrilitarleyst at ella er ognini at skaða ella til ampa.

§ 5. Uttan mun til ásetingina í § 3 kann handilslig ferðavinna bara útinnast í samráð við eigara ella brúkara.
Stk. 2. Ásetingin í stk. 1 gevur ikki eigara ella brúkara heimild at nokta fyri virksemi eftir stk. 1, sbr. tó § 12, stk. 3, men eigari ella brúkari kann krevja, at standardavtala eftir stk. 3 er gjørd frammanundan.
Stk. 3. Landsstýrismaðurin ger standardavtalu, sum er galdandi fyri virksemi eftir stk. 1.

Til § 5: Andsøgn er millum § 3. og § 5. Sambært stk. 2 kann bóndi ikki nokta fyri virksemi. Also er ætlanin at loyva øðrum at reka vinnuvirksemi á lendi sum er antin ogn ella festijørð. Tað vil siga, at har fyriliggur antin skeyti sum prógv fyri ogn, ella festibræv OG skrásett V-tal. Tað kann ikki góðtakast, at loyva øðrum at hava vinnuligt virksemi inni á annars matrikkuli og vinnuskráseting. Fyri ikki um at tala, hvussu demoraliserandi tað vil verða fyri bøndur og óðalsfólk.

Ferðavinnuætlan

§ 6. Allar kommunur skulu, saman við serstøku ella staðbundnu nevndini, sbr. § 7, og í samráð við eigara ella brúkara, gera eina ferðavinnuætlan, har ferðavinnuvirksemið í kommununi verður greinað, eins og gerast skal ein ætlan fyri, hvussu ferðavinnan á staðnum verður ment og fyriskipað á skynsamasta hátt samsvarandi endamáli løgtingslógarinnar. Ferðavinnuætlanin skal røkka út á kommunumark.
Stk. 2. Ferðavinnuætlanin skal í minsta lagi fevna um hesi viðurskifti:
1) Lýsing av almennum farleiðum, undir hesum bygdagøtur og aðrar gøtur, og av økjum, sum eru opin fyri ferðafólki,
2) eina lýsing av gøtum, sum verða gjørdar ella kunnu gerast til ferðafólk, sbr. eisini § 3,
3) eina lýsing av farleiðum og økjum, sum av trygdarávum ella verndarávum eiga at vera stongd fyri almennari ferðslu,
4) eina torleika- og váðameting av gøtunum, nevndar í nr. 1-2, sum staðfestir, hvar neyðugt er at hava ferðaleiðara, undir hesum eisini staðkendan ferðaleiðara, sbr. stk. 4.
5) um neyðugt er at avmarka tal av ferðafólki á ávísum leiðum og plássum, og
6) onnur viðkomandi viðurskifti í økinum, sum hon fevnir um, t.d. hentleikar hjá ferðafólki, neyðug átøk o.tíl.
Stk. 3. Ferðavinnuætlanin, sum skal góðkennast av landsstýrismanninum, skal vera liðug í seinasta lagi 1. juni 2025.
Stk. 4. Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð nærri krøv til ferðaleiðarar, sum eru kravdir á ávísum støðum.

Serstøk nevnd hjá heimafólki

§ 7. Til at røkka málinum í § 6 og fyri at tryggja, at fyrilit verður havt fyri bygdini og heimafólkinum, skal kommunan seta eina serstaka nevnd við í mesta lagi sjey limum, sum skal geva kommununi ráð um, hvussu ferðavinnan eigur at verða skipað og útint á staðnum, og sum skal umsita peningin, ið kemur inn til bygdina frá náttúrugjaldinum eftir § 14.
Stk. 2. Í staðin fyri at seta serstaka nevnd eftir stk. 1 kann kommunan velja at leggja uppgávuna til ta staðbundnu nevndina, sbr. § 37 í løgtingslóg um kommunustýri.

Til § 7: Tað er ivasamt, hvussu nógva ávirkan ein staðbundin nevnd hevur sum einans er ráðgevandi. Í ringasta føri, bert eyka arbeiði til fólki sum mannar slíka.

Farleiðir

§ 8. Kommunan skal í samráð við eigara og brúkara, viðkomandi myndugleikar og stovnar merkja upp farleiðir og gera nýggjar farleiðir til tess at skipa ferðsluna uttangarðs. *Stk. 2.* Landsstýrismaðurin kann í kunngerð áseta nærri reglur fyri, hvussu farast skal fram, tá ið farleiðir verða gjørdar.
Stk. 3. Kommunurnar hava ábyrgd av at halda tær gomlu bygdagøturnar.

Skilhaldsreglur

§ 9. Til at skipa gongdina í økjum, har ið nógv fólk ferðast, kann kommunan í samráð við eigara ella brúkara áseta skilhaldsreglur, sum øll, sum ferðast í økinum, skulu fylgja. Skilhaldsreglurnar kunnu m.a. hava til endamáls at tryggja frið, skil og reinføri, verja náttúru og mentanararv og tryggja, at gongdin ikki darvar landbúnaðin í órímiligan mun. Skilhaldsreglurnar skulu ikki avmarka rættin at ferðast meira enn neyðugt.
Stk. 2. Brot á skilhaldsreglur, givnar við heimild í stk. 1, kann verða revsað við sekt.
Stk. 3. Landsstýrismaðurin skal góðkenna skilhaldsreglurnar og lýsa tær í kunngerð.

Til § 9: Tann, ið hevur fingist bert eitt lítið sindur við ferðafólk og/ella búð á nógv vitjaðum støðum, veit, at hetta er ikki annað enn føgur orð. Viðvíkjandi ferðafólkum er tað so, at fólk koma her, steðga kanska nakrar dagar og síðani koma nýggj fólk. Tí er tað utopiskt, at billa sær inn, at vit kunnu læra ferðafólk, hvussu vit vilja at tey bera seg

Yvirtøka

§ 10. Røkka skilhaldsreglur eftir § 9 ikki til at tryggja, at ávíst øki kann brúkast til tað endamál, sum tað varð brúkt til frammanundan, kann eigarin krevja, at landið yvirtekur økið móti fullum gjaldi. *Stk. 2.* Sorinskrivarin útnevnir tvey metingarfólk við viðkomandi fakligum førleikum at taka støðu til, um treytirnar fyri yvirtøku eru loknar, og at áseta støddina á gjaldinum.

Til § 10: Um eitt slíkt dømi verður aktuelt, hevur lógin longu prógva at burðardygd er ikki at hóma í lógini. Ferðavinna skal ongantíð verða teimum upprunaligu virðunum í eini bygd, grannalagi ella landbúnaðarøki, at bana. Tá hava vit ikki burðardygd, men bara Greenwashing.

Trygd

§ 11. Landsstýrismaðurin kann í kunngerð áseta reglur um, at tað í økjum, har serliga vandamikið er at ferðast, bara skal vera loyvt at ferðast við staðkendum fólki.
Stk. 2. Landsstýrismaðurin kann í kunngerð áseta, at serliga vandamikil øki av trygdarávum skulu vera heilt ella partvíst stongd fyri ferðslu ávísa tíð á árinum ella samdøgrinum.

Til § 11: Eftir mínum tykki, alt ov bureaukratilskt. Tað má sjálvsagt vera ein avgerð sum, eitt nú í ringum veðurlíkindum, kann takast her og nú, av bóndanum.

Ólógligar forðingar o.tíl.
§ 12. Ikki er loyvt eigara ella brúkara við gjaldsportri, stongsli ella á annan hátt at forða fyri lógligari atgongd ella gera tað trupult hjá fólki at útinna síni rættindi eftir hesi løgtingslógini.
Stk. 2. Eigari ella brúkari kann ikki uttan serstaka heimild við skelti ella á annan hátt kunngera forboð fyri lógligari ferðslu og uppihaldi.
Stk. 3. Eigari ella brúkari kann, hóast ásetingarnar í stk. 1-2, avmarka ferðslu og uppihald, sum órógva serligt landbúnaðarvirksemi ella veiðu, t.d. fjallgongu og haruveiðu. Avmarking eftir 1. pkt. skal vera so avmarkað sum gjørligt.
Stk. 4. Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð nærri reglur um, hvussu slíkar avmarkingar verða almannakunngjørdar.

Til § 12: Við hesi paragraf frátekur lógin bóndum, at stjórna dagliga arbeiðinum á garðinum. T.d. rásir sum vegna serligt arbeiði mugu steingjast fyri óviðkomandi.

Náttúrugjald
§ 13. Øll ferðafólk, 16 ár og eldri, sum koma til Føroya, skulu rinda eitt náttúrugjald.
Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetur upphæddina á náttúrugjaldinum í kunngerð.
Stk. 3. Gjaldið verður kravt inn saman við ferðagjaldinum eftir løgtingslóg um ferðagjald.

Til § 13: Orðið Náttúrugjald er ikki hóskandi. Rættari er at siga ferðagjald. Í veruleikanum verða pengarnir sum koma inn, brúktir til at umvæla og bøta um skaðar, sum standast av nógvu ferðingini. Tí er tað Greenwashing, at kalla tað náttúrugjald.

§ 14. Inntøkan frá náttúrugjaldinum verður býtt við eini helvt til kommununar, einum fjórðingi til bygdina og einum fjórðingi til jarðareigarar og jarðarbrúkarar.
Stk. 2. Partur kommununnar av náttúrugjaldinum er markaður til at gera og halda viðlíka gøtur í haganum, undir hesum eisini bygdagøtur, umframt til onnur átøk, sum skipa ferðavinnuna í einstøku bygdunum í kommununi.

Til § 14, Stk. 2: Sum longu fleiri hava nevnt, fer hetta fyri nakrar kommunur at verða nærum ógjørligt at fremja í verki, tá økini talan er um kunnu vera ovurstór. Og í síðsta enda, fáa hesar útreiðslur adressu til skattgjaldarar í kommununum.

Stk. 3. Partur bygda av náttúrugjaldinum verður latin serstøku nevndini eftir § 7, stk. 1, at umsita til átøk og trivnað á staðnum.
Stk. 4. Partur eigara og brúkara verður goldin pørtunum uttan treytir.
Stk. 5. Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð nærri reglur um, hvussu inntøkan verður býtt millum partarnar, nevndir í stk. 1-3.

Boð

§ 15. Landsstýrismaðurin kann við hóskandi freist áleggja tí, sum hevur ábyrgdina, at fáa aftur í rættlag ella steðga viðurskiftum, sum ikki eru í samsvari við reglur í ella við heimild í hesi løgtingslóg.
Stk. 2. Verða boð eftir stk. 1 ikki aktað, kann landsstýrismaðurin bera so í bandi, at tað, sum álagt er, verður framt fyri eigarans ella brúkarans rokning. Kravið kann krevjast inn við panting.

Revsing
§ 16. Er ikki hægri revsing ásett í aðrari lóggávu, verður við sekt revsaður tann, sum brýtur ásetingarnar í § 4, stk. 1 og 3, og § 12, stk. 1-2, ella ikki aktar boð eftir § 15, stk. 1.
Stk. 2. Í reglum, givnar við heimild í hesi løgtingslógini, kann verða ásett, at brot á reglurnar verða revsað við sekt.
Stk. 3. Revsiábyrgd kann verða áløgd løgfrøðiligum persónum eftir reglunum í 5. kap. í revsilógini.

Gildiskoma
§ 17. Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.
Stk. 2. Samstundis fara úr gildi reglugerð fyri varðavegir frá 29. oktober 1940 og §§ 41-42 og § 43, 1. og 4. pkt., í Lov nr. 171 af 18. maj 1937 for Færøerne om Hegn og Markfred, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 30 frá 17. mars 1951.

Til § 17: Hesin parturin er álvarsamasti feilur í lógaruppskotinum. Tað er ikki rætt at taka eina stýrislóg burtur, uttan at seta aðra í staðin, sum tekur hond um tað fyrra lógin var gjørd til at skipa. Enn hevur einki verið at frætta, hvussu ætlanin er at hagarnir skulu skipa seg, nú lógin alt byggir á verður strikað. Risa mistak!

Broyting í aðrari lóggávu
§ 18. Í løgtingslóg nr. 37 frá 26. mai 1988 um ferðagjald verður í § 3 sett sum stk. 2:
"*Stk. 2.* Ásetingin í nr. 2 er ikki galdandi fyri ferðafólk við cruise-skipum."

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar
1.1. Orsakir til uppskotið
Í 2011 varð farið undir veruliga skipaða marknaðarføring av Føroyum sum ferðamannalandi. Endamálið var at økja ferðafólkatalið soleiðis, at ferðavinnan kundi gerast eitt týðandi ískoyti til samfelagsbúskapin. Henda marknaðarføring eydnaðist væl, og ferðafólkatalið er vaksið nógv seinastu árini. Vaksandi ferðafólkatalið hevur kortini eisini gjørt greitt, at tørvur er á at skipa ferðavinnuna á ein slíkan hátt, at hon í størst møguligan mun er fólki og landi til gagns.

Á kunnandi fundunum kring landi, hevur Høgni Hoydal fleiri ferðir sagt, at ætlanin als ikki er at vit skulu hava hópferðavinnu í Føroyum. Veruleikin er, at tað hava vit longu á smæstu bygdunum, sum eru so "óhepnar" at hava eina sera vakra náttúru. Roknar tú ferðafólkatrýstið í mun til íbúgvaratal á smáplássum, er støðan katastrofal. So spurningurin er um ikki arbeiðasetningurin og málið við hesi ætlaðu lóg, átti at verið, hvussu vit rógva aftur á beint og geva frið til tey fólk sum búleikast har.

1.2. Galdandi lóggáva
Eingin yvirskipað lóg er um ferðavinnu í Føroyum.
1.3. Endamálið við uppskotinum
Yvirskipaða endamálið er enn sum áður at gera ferðavinnuna til eitt týðandi íkast til samfelagsbúskapin. Skal hetta málið røkkast, er neyðugt at semjast um og kjølfesta grundhugsanina um, at gestir koma heim til okkara at vitja. Gestirnir koma forvitnir og spentir til okkara land og tjóð, okkara mentan, søgu og samfelag. Gestirnir koma eisini til okkara fjølbroyttu, spennandi og avbjóðandi náttúru, og tað liggur á okkum at verja hesa viðkvomu náttúru.

Meiri umráðandi enn inntøkan av ferðavinnuni er tað tí at tryggja, at náttúran verður vird og vard. Hetta verður gjørt við at skipa soleiðis fyri, at gongd uttangarðs verður løgd til rættis á mest skynsama hátt við gøtum og leiðum, ið ávirka annað virksemi sum minst. Ferðafólk, sum koma til Føroya, skulu rinda eitt náttúrugjald, sum verður brúkt til at figgja kostnaðin av hesum undirstøðukervi. Íbúgvar landsins rinda skatt og skulu tí ikki rinda náttúrugjaldið. Hetta undirstøðukervið er ókeypis hjá einum og hvørjum at brúka, men farast skal væl um, og skilhaldsreglur skulu gerast.

Uppgávan at tryggja, at ferðafólk veruliga eru kunnug við, hvussu ferðavinnan í Føroyum er skipað, og hvussu ferðafólk skulu bera seg at, liggur í fyrsta liði hjá Visit Faroe Islands, sum hevur yvirskipaðu altjóða marknaðarføringina um hendur. Sama uppgáva er í øðrum liði eisini hjá landinum, hjá kommununum og hjá ferðavinnuni sjálvari, sum øll – hvør á sínum stað og á ymsan hátt – skulu fortelja søguna um Føroyar og hvussu vit tryggja, at ferðavinnan er umhvørvisliga, sosialt og búskaparliga burðardygg.

Vævitandi, at Høgni Hoydal verjir VFI við at eitt einmælt Ting atkvøddi fyri at seta á stovn hetta felag, skerst ikki burtur, at hátturin sum brúktur var til at fáa ferðafólk til Føroyar, var skeivur. Tí hetta felagið slapp, við vælsignilsi frá skiftandi stjórnum, loyvi at seta týðandi lógir til viks fyri at náa politiska málinum. Hetta er meir ella minni orsøkin til fyriliggjandi lógaruppskot. Tit kunnu onga løtu væntað, at hettar lógaruppskotið skal vinna frama og tokka millum fólk, tá mann hyggur at, hvussu ringar avleiðingar einmælta samtyktin á sinni, fekk fyri serliga smá- og útsett pláss og teirra íbúgvum. Og til at mann nú fer út eftir ræðisrættinum, tí mann ikki hevur álit á bóndum og óðaslfólki. VFI er ikki vælumtókt millum manna. Líka lítið sum forskatting av pensjónum er. So, álit er ikki tað flestu hugsa, tá um VFI ræður. Tað er óvirðiligt, at kveistrað atfinningar móti VFI til viks, heldur enn at lurta og læra, hvat gekk galið í hesum felagnum sum Tingið hevur fostrað. Bara samansetingin av nevndini fyri VFI prógvar, hvussu skeivt er atborið. Enntá kunnu tey gera akkurát sum tey vilja, tí tey sleppa undan at fylgja fyrisitingarlógini um innlit. Landsfevnandi kampagnan " Sig tína meining", januar 2023 varð svarað av omanfyri 500 fólkum, men er duld sum mansmorð. Tíðin hevur prógvað, at kritikkurin millum manna, er ikki ógrundaður.

Stórur dentur eigur at leggjast á at kunna vitjandi ferðafólk um, hvørjar reglur eru galdandi fyri at ferðast í náttúruni og annars um virðing og hóskandi atburð.

Umráðandi er at bera so í bandi, at annað virksemi, t.e. í hesum føri serliga landbúnaður, verður órógvað sum minst, og tí verður skotið upp at gera gøtur og leggja (nýggjar) leiðir soleiðis, at neyðugt

fyrilit verður havt fyri hesum, og skilhaldsreglur verða gjørdar. Kommunurnar, sum kenna umstøðurnar á staðnum best, skipa fyri hesum arbeiði í samráð við heimafólkið.

Undir liðini á gøtum og leiðum, sum eru ókeypis hjá einum og hvørjum at brúka, er tað, sum í hesum lógaruppskoti verður nevnt *handilslig ferðavinna*, sbr. serligu viðmerkingarnar til § 2.

Handilslig ferðavinna er ein tænasta, sum ein og hvør kann bjóða, og sum viðskiftafólkini rinda fyri. Eins og fyri almennu farleiðirnar skal farast fram við fyriliti fyri bæði fólki á staðnum og øðrum virksemi. Givið er, at talið av ferðafólkum aleina – føroyingum sum útlendingum – kann hava týðandi negativ árin ymsa staðni í landinum, og tí er umráðandi at leggja so væl til rættis sum gjørligt. Til ber t.d. at avmarka talið av ferðafólkum í hvørjum bólki, at áseta reglur um, hvussu boðað verður frá skipaðum túrum í ávísum økjum, at áseta krav um ferðaleiðara, sum í summum førum skal vera staðkendur, avmarkingar í tíð, bæði á árinum og á samdøgrinum o.a. Í hesum høpi er eisini umráðandi at viðurkenna, at hóast mesta virksemi er uttangarðs, so hevur hetta ávirkan á bygdina. Tað hevur tí týdning at skipa viðurskiftini á staðnum soleiðis, at ferðavinnuvirksemi darvar gerandisdagin sum minst og verður eitt veruligt íkast til bæði verandi og nýggjar staðbundnar vinnur. Umráðandi at fáa í lag gott samstarv millum partarnar á staðnum, bæði jarðareigarar og brúkarar, ferðasmiðir og heimafólkið annars.

Skal ferðavinnan mennast á skynsamasta hátt, er greitt, at tørvur er á støðugt at fylgja við og meta um, hvussu farið verður fram, eins og tað er umráðandi at hava í huga, at ferðavinnan í Føroyum skal spretta úr føroyskum jørðildi. Vit eiga øll okkara part í at trygga, at ferðavinnan hevur undirtøku millum fólkið, her býr, og at ferðavinnan veruliga verður fólki og landi til gagns, samstundis sum vit verja tað, sum ferðafólkini tráa eftir at uppliva – land, fólk, mentan, søgu og náttúru.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum
Víst verður til pkt. 1.3. Endamálið við uppskotinum.

1.5. Ummæli og ummælisskjal
Uppskotið hevur verið til ummælis hjá Atlantic Airways, Bóndafelag Føroya, Ferðaleiðarafelagnum, Ferðavinnufelagnum, Føroya Óðalsfelag, Hagafelagnum, Kommunufelagnum, Smyril Line, TAKS, Vinnuhúsinum og Útoyggjafelagnum umframt hjá stjórnarráðunum.
Harumframt hevur uppskotið verið til ummælis á heimasíðuni hjá Uttanríkis- og vinnumálaráðnum í tíðarskeiðinum 25. januar-22. februar 2024.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum
2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur
Lógaruppskotið hevur í sjálvum sær ikki fíggjarligar avleiðingar fyri landið. Í lógaruppskotinum er kortini ásett, at landið kann yvirtaka lendið, sum vegna ferðavinnu ikki longur kann brúkast til upprunaliga endamálið. Í slíkum førum verður landið at gjalda eigara fult gjald fyri lendið. Er talan um almenna jørð, t.e. festijørð, er talan um gjald fyri mista rakstrarinntøku og ikki um gjald fyri lendið sjálvt. Víst verður til serligu viðmerkingarnar til § 10.

Lógaruppskotið hevur fíggjarligar avleiðingar fyri kommunurnar, sum skulu gera og seta í verk eina ferðavinnuætlan, eins og kommunurnar kunnu fara at fáa útreiðslur til tess at røkka málunum í ferðavinnuætlanini.

Málið er at fíggja sum mest av hesum útreiðslum av náttúrugjaldinum, men í tann mun, hetta ikki røkkur, kann gerast neyðugt hjá kommununum at fíggja restina. Ilt er kortini at meta um, hvussu stórar hesar útreiðslur verða.

Í 2022 vitjaðu umleið 110.000 ferðafólk. Ein varlig meting er, at ferðafólkatalið í 2026 veksur upp í 140.000 – 145.000 ferðafólk. Kostar náttúrukortið 150 kr., verður samlaða inntøkan uml. 21,5 mió. Av hesum kann væntast, at útreiðslurnar til at gera støðumetingar og at býta peningin verða uml. 1,5 mió.
Inntøkan, ið er eftir at býta, verður tá uml. 20 mió.
Skotið verður upp, at 50% verður býtt til kommunurnar, 25% til bygdirnar og 25% til eigarar og brúkarar av høgunum.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur
Fyri landið hevur lógaruppskotið nakað av umsitingarligum avleiðingum. Víst verður til pkt. 2.14. Mett verður, at neyðugu umsitingarligu atgerðirnar kunnu fremjast við verandi arbeiðsorku í stjórnarráðnum.
Lógaruppskotið hevur somuleiðis umsitingarligar avleiðingar fyri kommunurnar, sum skulu gera ferðavinnuætlan fyri sítt øki. Partur av ferðavinnuætlanini er at gera skilhaldsreglur fyri tey øki, har tað verður mett neyðugt. Kommunurnar eru ymiskar og trupult er tí at nágreina, júst hvussu umfatandi umsitingarligu avleiðingarnar fyri kommunurnar fara at verða.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna
Fyri ferðavinnuna hevur uppskotið sum heild positivar fíggjarligar avleiðingar.
Fleiri ferðafólk hava við sær øktar inntøkur fyri bæði flutningsfeløg og gistingarhús, eins og fyri tey, sum fáast við at leiga út um netborin sølutorg, eitt nú Airbnb og booking.com. Inntøkurnar vaksa eisini hjá matstovunum og hjá teimum, sum bjóða *Heimablídni*, hjá teimum, sum selja ferðafólkum upplivingar og túrar, hjá teimum, sum selja ferðavinnuni tænastur, og hjá handlum og heimavirkisfeløgum, sum selja tinganest o.tíl.

Fyri landbúnaðarvinnuna kann ferðavinnan harumframt gerast eitt týðandi ískoyti til tær inntøkur, sum annars fáast av landbúnaði. Ein avleiddur vinningur av hesum er harumframt, at vinnuligt virksemi á útoyggj og í útjaðaranum annars við vælskipaðari ferðavinnu úti um landið kann økjast og skapa lív og trivnað.

Lógaruppskotið hevur ikki umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið
Lendisviddin í Føroyum er sera avmarkað, og tað er tískil umráðandi, at farið verður varliga og skynsamt um ta vídd, sum er. Tískil eigur at verða skipað fyri, at ymsu sløgini av virksemi, sum eru í náttúruni, bæði vinnuligt og ikki-vinnuligt virksemi, verða løgd soleiðis til rættis, at allir partar fáa røkt sítt virksemi á skynsaman hátt.

Tað primera vinnuliga virksemið í haganum er landbúnaður, og hetta er í útgangsstøði um alt uttangarðslendi. Undir liðini á hesum er annað vinnuligt virksemi, t.d. el- og telefonleiðingar, transformatorstøðir, vindmyllur og goymslur av ymsum slag. Slíkt vinnuligt virksemi hevur ikki stóra ávirkan á landbúnaðin. Aftur at hesum er ferðavinnuvirksemi, sum – vegna talið av ferðafólkum aleina – kann hava munandi størri ávirkan enn annað vinnuligt virksemi. Skulu ymsu sløgini av virksemi kunna virka lið um lið á sama lendi, er umráðandi, at lendisnýtslan verður løgd væl til rættis. Tá ræður um ferðavinnuvirksemi, kann hetta gerast við at leggja gonguleiðir ella gøtur har, sum ferðslan hevur minst ávirkan, bæði á landbúnað og viðbrekin øki, sum krevja serligt fyrilit. Verður rætt atborið, ber til at skipa ymiskt virksemi lið um lið og á slíkan hátt, at náttúran verður ávirkað sum minst.

Lógaruppskotið hevur ávirkan á umhvørvið, bæði tá ið ræður um náttúruvernd, nátturuumsiting, ferðavinnu og landbúnað, og tað veldst um tær ítøkiligu umstøðurnar, um avleiðingarnar samanumtikið kunnu sigast at vera positivar ella negativar.
Leggjast skal afturat, at tað við náttúruverndarlóggávu ber til at avmarka rættindini eftir hesi løgtingslógini fyri at verja náttúruna.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum
Ferðafólk koma fyrst og fremst til Føroya at uppliva ta serstøku náttúruna kring alt landið. Fyri útjaðaraøki, har tað er trupult at fáa fólk at støðast, er ferðavinnan tí eitt gott høvi at fáa vinnuligt virksemi á staðnum. Samstundis kann ferðavinnan verða eitt gott ískoyti til landbúnaðin á staðnum, við tað at ferðavinna og landbúnaður eyðsæð kunnu fáa gagn hvør av øðrum. Í ferðavinnu starvast vanliga lutfalsliga nógvar kvinnur, og hetta kann vera ein fyrimunur, tá ið ræður um útjaðaramenning.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir
Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum
Eingin viðkomandi millumtjóðasáttmáli er á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar
Hoyvíkssáttmálin javnsetur fyritøkur, feløg og persónar við heimstaði í Íslandi við fyritøkur, feløg og persónar við heimstaði í Føroyum. Lógaruppskotið broytir ikki hesi viðurskifti.
Lógaruppskotið verður mett at vera í samsvari við *Evropeiska mannarættindasáttmálan*, sbr. *Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention*, og *Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek*, sbr. *Bekendtgørelse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap*.
Lógaruppskotið verður harumframt mett at vera í samsvari við *UNESCO-sáttmálan um verju av siðaarvi*, sbr. *Bekendtgørelse nr. 2 af 28. januar 2019 om udvidelse til Færøerne af UNESCO-konvention af 17. oktober 2003 om beskyttelse af den immaterielle kulturarv* og *UNESCO-sáttmálan um vernd av heimsins mentanar- og náttúruarvi*, sbr. *Bekendtgørelse nr. 21 af 5. marts 1980 af konvention af 16. november 1972 om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv*.

2.9. Markaforðingar
Ongar kendar markaforðingar eru á økinum. Lógaruppskotið verður ikki mett at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv
Lógaruppskotið staðfestir rættin at ferðast í náttúruni við ávísum avmarkingum og fyrilitum, og til tess at tryggja, at óheimilað inntriv ikki verða gjørd í henda rætt, ber til at áleggja sekt fyri brot á ávísar ásetingar. Í flestu førum er revsing við sekt ein hóskandi revsing. Revsing fyri brot á lógina verður ásett sambært reglunum í 10. kapitli í revsilógini, har tað er tilskilað, at tá ið revsingin skal ásetast, skal havast fyrilit fyri, hvussu álvarsligt brotið er.
Eisini skal fyrilit havast fyri upplýsingum um lógbrótaran, eitt nú persónligum og sosialum viðurskiftum, viðurskiftum hansara fyri og eftir gerðina og orsøkini til, at brotið er framt. Harafturat skal, tá ið revsing verður ásett, fyrilit havast fyri, um brotið er framt við fíggjarligum vinningi í hyggju, uttan mun til um fíggjarligi vinningurin er fingin ella bert var tilætlaður, sbr. revsilógarinnar § 51, stk. 3, og § 80 (bekendtgørelse nr. 215 af 24. juni 1939 om straffeloven).
Lógaruppskotið heimilar, at krøv, sum eru fallin til gjaldingar, t.d. kostnaðurin av at taka burtur ólógligar forðingar, kunnu krevjast inn við panting. Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um fyrisitingarligar sektir, eins og lógaruppskotið ikki ger onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjøld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skatt.

Til tess at fíggja kostnaðin av at gera og halda gøtur og farleiðir verður ásett, at øll ferðafólk, 16 ár og eldri, sum koma til Føroya, skulu rinda náttúrugjald. Náttúrugjaldið er 120 kr. Inntøkan av náttúrugjaldinum verður býtt við trimum fjórðingum til kommunurnar og einum fjórðingi til eigarar og brúkarar. Víst verður til serligu viðmerkingarnar til § 14.

Afturat hesum er heimild at gera standardavtalu millum øðrumegin fyriskiparar og hinumegin eigara ella brúkara um gjald fyri órógv, sum stendst av skipaðum túrum. Víst verður til serligu viðmerkingarnar til § 5.

2.12. Gjøld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um gjøld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið áleggur hvørki likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Landsstýrismaðurin fær heimild at gera av, hvussu allýsingarnar í § 2, nr. 1-5, skulu skiljast, sbr. § 2, stk. 2.

Landsstýrismaðurin skal góðkenna ferðavinnuætlanina, sum kommunur sbrt. § 6 skulu hava gjørt í seinasta lagi 1. juni 2025.

Landsstýrismaðurin kann eftir § 8, stk. 2, áseta nærri reglur fyri, hvussu farast skal fram, tá ið farleiðir verða gjørdar. Her verður serliga hugsað um tilfar og mannagongdir, tá ið gøtur verða gjørdar, so at sami standardur verður brúktur um alt landið.

Landsstýrismaðurin skal góðkenna skilhaldsreglurnar, sum kommunan í samráð við viðkomandi partar kemur ásamt um sbr. § 9, stk. 3. Skilhaldsreglurnar verða lýstar í kunngerð.

Landsstýrismaðurin fær eftir § 11 heimild at áseta reglur um, at tað í økjum, har tað er serliga vandamikið at ferðast, bara skal vera loyvt at ferðast við staðkendum ferðaleiðara, og at serliga vandamikil øki av trygdarávum skulu vera stongd fyri ferðslu ávísa tíð á árinum ella samdøgrinum.

Landsstýrismaðurin skal sambært § 14 áseta nærri reglur um, hvussu inntøkan verður býtt millum ávikavist kommunur og eigarar og brúkarar.

Eftir § 15 kann landsstýrismaðurin áleggja tí, sum hevur ábyrgdina, at fáa aftur í rættlag ella steðga viðurskiftum, sum ikki eru í samsvari við løgtingslógina. Landsstýrismaðurin kann eisini gera av, at tað, ið álagt er, skal fremjast fyri eigarans ella brúkarans rokning.

Kommunum verður álagt at gera ferðavinnuætlan fyri sítt øki, og at henda ætlan skal gerast í samráð við heimafólk og viðkomandi partar, sbr. §§ 6-7. Afturat hesum skal kommunan, í samráð við eigara, brúkara og viðkomandi myndugleikar og stovnar merkja upp farleiðir og gera nýggjar farleiðir, sbr. § 8.

Harumframt skal kommunan gera skilhaldsreglur fyri ávís øki; landsstýrismaðurin skal síðani góðkenna skilhaldsreglurnar og lýsa tær í kunngerð.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Um tann, sum hevur ábyrgd av at fáa í rættlag ella steðga viðurskiftum, sum ikki eru í samsvari við reglur í ella við heimild í lógini, ikki ger eftir boðum, kann neyðuga atgerðin, t.d. at taka burtur ólógliga forðing, gerast fyri eigarans rokning. Í slíkum førum kann verða farið inn á privata ogn uttan rættarúrskurð.
Aðramáta gevur lógaruppskotið ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?
Lógaruppskotið verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar enn tær, ið eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug-leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella oki í landinum	Fyri ávísar samfelags-bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Ja	Ja	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Ja	Ja	Ja	Nei	Ja
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Talvan vísir at undir "Sosialar avleiðingar" er eingin ávirkan fyri pláss ella øki í landinum og fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir. Tað er ikki rætt. Fyri mest vitjaðu plássini hevur ferðavinnuuppskotið stórar sosialar avleiðingar, vegna tað eviga órógvið sum stendst av øktum ferðafólkatalið. Eingin trívist á einum stað, har tey lokalu fólkini eru sum lundi jólanátt í forhold til ferðandi. Og samfelagsbólkurin bøndur verða fyri enn størri trýsti enn áður, nú føroyski almenningurin, saman við øllum turistunum, fær størri vald enn bóndin, á hansara egna lógar tryggjaða matrikli.

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1
§ 1 ásetur yvirskipaða endamálið við løgtingslógini, t.e. at ferðavinna skal vera eitt týðandi íkast til samfelagsbúskapin við at skapa inntøkur, virksemi og trivnað kring landið. Ferðavinnan skal í øllum lutum vera skynsom og burðardygg, og reglur, fyriskipanir o.a., framt eftir hesi løgtingslóg, skulu miða eftir at røkka hesum málum.

Lógargreinin hevur ongan beinleiðis rættarvirknað mótvegis borgaranum, men kann verða ein tulkingartáttur, tá ið aðrar ásetingar í løgtingslógini verða tulkaðar, og vera leiðbeinandi í sambandi við meting.
Víst verður til almennu viðmerkingarnar.

Til § 2
Í § 2 verða ávís hugtøk, sum verða brúkt í løgtingslógini, allýst. Allýsingarnar, sum verða brúktar í *hesi* løgtingslógini, víkja í ávísum førum ella í ávísan mun frá teirri vanligu fatanini av hugtøkunum. Hendan øðrvísi allýsing, sum í onkrum førum er væl smalri enn vanliga fatanin av hugtakinum, og sum í øðrum føri víðkar ta gomlu fatanina av hugtakinum kemst av, at hugtøkini hava eina heilt neyva merking í *hesi* løgtingslógini.
Í nr. 1 verður hugtakið *bygdin* lýst. Frá gamlari tíð kann *bygdin* lýsast sum hagi, bøur og strond við rættindum og skyldum, sum eru knýtt at hesum. Í merkingini, sum verður brúkt í hesi løgtingslógini, er *bygdin* loyst frá haga, bøi og strond, og fevnir í staðin um heimafólkið, t.e. fólkið, sum býr á staðnum. Tað er ikki treyt, at heimafólkið eigur ella hevur um hendur jørð; einasta treytin er, at bústaðurin er í bygdini. Er ivi um, hvussu bygdin verður avmarkað, kunnu t.d. staðseting í mun til restina av teirri natúrligt avmarkaðu bygdini ella postnummar brúkast vegleiðandi.

Í nr. 2 verður hugtakið *handilslig ferðavinna* lýst. Hetta hugtakið skal eftir hesi løgtingslógini skiljast sum frammanundan skipaður túrur, har luttakararnir gjalda fyri túrin. Tann, sum skipar fyri tiltakinum, kann verða likamligur ella løgfrøðiligur persónur. Víst verður til viðmerkingarnar til § 5.

Í nr. 3 verður hugtakið *innangarðs* skilmarkað positivt, og í nr. 4 verður hugtakið *uttangarðs* skilmarkað negativt. Hugtøkini eru sínámillum útihýsandi, soleiðis at lendi, sum ikki er at rokna sum innangarðs, verður at rokna sum uttangarðs og øvut.

Í nr. 5 verður hugtakið strond skilmarkað sum rondin, sum myndar markið millum land og sjógv. Breiddin á rondini, har ið loyvt er at ferðast, veldst um tær ítøkiligu umstøðurnar á staðnum, t.d. lendisviðurskifti og brúk.

Nr. 6-7 skilmarka hugtøkini eigari og brúkari. Eigari verður allýstur sum tann, sum eigur óðalsjørð, og brúkari verður allýstur sum festari ella annar, sum uttan at vera eigari hevur jørð um hendi.
Eftir stk. 2 tekur landsstýrismaðurin avgerð, um ósemja í ítøkiligum førum valdar um allýsingarnar í stk. 1.

Til § 3
Ásett verður, at einum og hvørjum er frítt at ferðast uttangarðs og fram við strondini við teimum avmarkingum, sum eru ásettar í hesi lóg, í reglum, givnar við heimild í hesi lóg ella í øðrum løgtingslógum og fyriskipanum.

Sjálvur rætturin at ferðast uttangarðs og fram við strondini er ikki treytaður av ávísum endamáli, og tí hevur endamálið við ferðingini ikki týdning, so leingi ferðast verður í samsvari við løgtingslógina. Orðingin *einum og hvørjum (er) frítt at ferðast uttangarðs og fram við strondini* skal skiljast breitt og fevnir bæði um at staðfesta, verja og fremja rættin at ferðast uttangarðs og fram við strondini. Rætturin at ferðast uttangarðs og fram við strondini er altíð treytaður av, at fyrilit verður havt fyri náttúru, umhvørvi og landbúnaði. Hesi fyrilitini ganga aftur í øðrum ásetingum í løgtingslógini, men ásetingin í § 3 ger greitt, at løgtingslógin ikki hevur til endamáls at viðurkenna nakran rætt at ferðast uttan fyrilit. Rætturin at ferðast í náttúruni skal tí altíð útinnast soleiðis, at náttúra, umhvørvi og landbúnaður uttangarðs og fram við strondini verða órógvað sum minst. Hugtøkini náttúra og umhvørvi skulu í hesum sambandi skiljast breitt og fevna eisini um mentanarminni og

mentanarumhvørvi. Víst verður eisini til serligu viðmerkingarnar til § 4 um atburð og § 9 um skilhaldsreglur.

Fyri ferðafólk er rætturin til frítt at ferðast heimilaður í náttúrugjaldinum, sum øll ferðafólk skulu rinda. Við hesum gjaldi, sum er markað til at gjalda fyri at verja náttúru, útbyggja undirstøðukervið, t.e. gera og halda gøtur og farleiðir, og at verja og stuðla mentan og lokalsamfeløgum kring landið. Víst verður til serligu viðmerkingarnar til § 14 um býtið av inntøkuni av náttúrugjaldinum. Rætturin hjá einum og hvørjum til frítt at ferðast forðar ikki fyri skipaðum túrum, soleiðis sum hetta hugtak er skilmarkað í § 2. Víst verður til serligu viðmerkingar til § 2 og § 5.

Til § 4

Øll ferðsla í náttúruni skal fara fram við virðing og fyriliti fyri náttúruni, umhvørvinum og øðrum virksemi, sum fer fram í økinum. Fólk skulu ansa eftir, hvussu tey ganga, at tey ikki órógva fugl í bútíðini ella skaða tað, ið grør. Somuleiðis skulu øll virða annað virksemi, sum fer fram í haganum, og ansa eftir, at tey ikki órógva t.d. rakstur ella annað gongufólk. Tá ið farið verður av einum stað, skal staðið vera í sama standi, sum tá ið komið varð á tað. Loyvt er at vassa, svimja og spæla sær í vøtnum og áum, um farið verður hóvliga fram.
Til henda markeraða setning: Í nógvum bygdum verður drekkivatn fingið til vega úr nærliggjandi áunum. Nógvastaðir á smáplássum eru vatnveitingar úr eini á fyri hvønn býling ella húski sær. Tað er avgjørt ikki ráðiligt, at leggja upp til at svimja og vassa, uttan fyrilit til hesi viðurskifti. Flest áttu at vita, hvussu stóran ampa bygdirnar hava havt, júst av hesum, at fólk, svimja, vaska sær og tað sum verri er, í drekkivatninum hjá bygdarfólkinum.

Árabátar og smábátar við leysamotori, so smáir at til ber at draga teir upp á strond, kunnu eftir stk. 2 dragast upp í stutt tíðarbil ella leggjast við bátabrúgv ella fyri teym. Eitt dømi kann vera, at fólk, sum eru farin útferð við báti, fara í land eina løtu.

Ásett verður í stk. 3, at tað er bannað at taka gróður, egg, steinar og grót við sær, tá ið ferðast verður uttangarðs.

Stk. 4 setur forboð fyri at hava hund við sær uttangarðs uttan í sambandi við landbúnaðarvirksemi. Eftir galdandi landbúnaðarlóggávu er loyvt at ferðast við hundi eftir varðagøtum, um hundurin verður havdur í bandi, sbr. Lov om Hegn og Markfred § 43. Mett verður ikki, at sami tørvur longur er á at kunna hava hund við sær millum bygdir, og tí setur lógaruppskotið forboð fyri at hava hund við sær í hagan uttan í sambandi við landbúnaðarvirksemi. Hetta so at fenaður og dýr ikki verða órógvað meira enn neyðugt.

Ásetingin í stk. 5 gevur eigara ella brúkara rætt at vísa burtur fólki, sum ber seg fyrilitarleyst at ella er ognini at skaða ella til ampa. Eigarin ella brúkarin má venda sær beinleiðis til einstaklingar. Stendst skaðin ella ampin av fleiri fólkum, ber ikki til at brúka burturvísingarrættin, um tey hvørt í sínum lagi ferðast innan fyri mørkini á gongurættinum eftir løgtingslógini.

Tað er bara eigari ella brúkari, sum hevur rætt at brúka burturvísingarrættin. Hóast skyldan eftir § 4, stk. 1, at hava fyrilit og fara væl um geldur fyri øll, kunnu ferðandi ikki brúka burturvísingarrættin móti øðrum ferðandi. Bóndin má hava rætt at geva sínum húski sama rætt til burturvísing, tá ein garður sum oftast er ein familjufyritøka.

Burturvísingin kann fara soleiðis fram, at eigarin ella brúkarin munnliga biður tann, sum ber seg ólógliga at, um at fara av staðnum. Burturvísingarrætturin eftir hesi lógargrein gevur ikki eigara ella brúkara heimild at brúka kropsligt vald.

Atburðurin, sum gevur eigara ella brúkara rætt at vísa fólki burtur, skal vera fyrilitarleysur ella vera ognini at skaða ella til ampa. Á hesum skilst, at talan skal vera um munandi óansni, og at bara atburður, sum fer um markið fyri tí, sum eigarin ella brúkarin má góðtaka, gevur rætt at vísa fólki burtur. Burturvísingarrætturin samsvarar við atburðarregluna í § 4, stk. 1, hóast orðalagið ikki er heilt eins. Brot á kravið eftir § 4, stk. 1, um at hava fyrilit og fara væl um gevur tí eigara ella brúkara rætt at vísa fólki burtur eftir hesi lógargreinini. Áseta skilhaldsreglur fyri økið, hvat ið verður mett at vera fyrilitarleyst, kann eigari ella brúkari somuleiðis vísa burtur fólki, sum ikki heldur tær ásettu skilhaldsreglurnar.

Ásetingin er ætlað at virka fyribyrgjandi, og burturvísingarrætturin fevnir undir ongum umstøðum um burturvísing, sum hevði verið ólóglig sjálvtekt eftir § 294 í revsilógini.

Til § 5

Ásett verður, at *handilslig ferðavinna*, soleiðis sum hetta hugtakið er skilmarkað í § 2, bara kann útinnast í samráð við eigara ella brúkara. Hetta merkir, at er talan um skipaðan túr, har luttakarar gjalda fyriskipara fyri túrin, skal fyriskiparin hava avtalað hetta við eigaran ella brúkaran. Endamálið við ásetingini er at geva eigara og brúkara høvi til annaðhvørt at boða frá, at tað ikki ber til ávísan dag vegna t.d. fjallgongu ella haruveiðu, at tiltakið má vera fyrr ella seinni á degi, ella at gangast má eina aðra leið.

Kravið um, at slíkt virksemi bara kann útinnast í samráð við eigara ella brúkara, gevur ikki hesum rætt til at nokta fyri slíkum virksemi uttan so, at hetta órógvar annað virksemi, t.d. fjallgongu. Kravið gevur heldur ikki eigara ella brúkara rætt til at geva einum ávísum fyriskipara einkarætt at útinna slíkt virksemi.
Eigari ella brúkari kann kortini altíð krevja, at fyriskiparin hevur gjørt eina standardavtalu frammanundan. Í standardavtaluni, sum landsstýrismaðurin ger, verða treytirnar fyri at útinna *handilsliga ferðavinnu* ásettar, t.d. hvussu tiltakið verður lagt til rættis á skynsamasta hátt, so annað virksemi verður órógvað sum minst.

Avtalan forðar ikki fyri, at eigari ella brúkari veita sama fyriskipara aðrar tænastur fyri gjald. Onnur tænasta er í hesum føri skilmarkað sum ein veiting, sum goldið verður fyri, t.d. ein túrur við ferðaleiðara, ein matpakki, parkering ella atgongd at vesi.

Til § 6

Ásett verður, at allar kommunur skulu gera eina ferðavinnuætlan, sum skal fevna um alla kommununa út á kommunumark. Ferðavinnuætlanin skal gerast saman við serstøku ella staðbundnu nevndini, sbr. § 7. Víst verður til viðmerkingarnar til hesa grein.

Í ferðavinnuætlanini skal ferðavinnuvirksemið í kommununi greinast og lýsast, eins og kommunan skal gera eina ætlan fyri, hvussu ferðavinnan í kommununi verður ment og fyriskipað á skynsamasta hátt. Við at eyðmerkja tað serstaka á hvørjari kommunu sær, og við at hava greiða fatan av, hvussu ferðavinna á staðnum best verður ment og útint, ber til at leggja ta staðbundnu ferðavinnuna til rættis soleiðis, at hon í minst møguliga mun órógvar fólk á staðnum, samstundis sum hon kann vera til gagns fyri trivnað og menning á staðnum. Væl fyriskipað ferðavinna kann eisini elva til nýggjar inntøkumøguleikar og fleiri størv, men tá krevst, at kommunan er tilvitað um, hvussu ferðavinnan verður útint best møguligt.

Ferðavinnuætlanin er ikki avmarkað í vavi, tí kommunan – saman við heimafólki – ger av, júst hvussu ferðavinnan best verður ment og útint í júst teirra øki. Ferðavinnuætlanin skal tó í minsta lagi fevna um viðurskiftini, nevnd niðanfyri, ið eru grundleggjandi fyri, um tað yvirhøvur ber til at fara undir at skipa ferðavinnuna á skynsamasta hátt.

Í fyrsta lagi er umráðandi, at almennar farleiðir í kommununi, t.e. farleiðir, har ein og hvør hevur frítt at fara, undir hesum bygdagøtur og aðrar gøtur, og onnur øki, sum eru opin fyri almenninginum, verða lýstar. Somuleiðis skal kommunan meta um, hvørt tað er neyðugt og skynsamt at gera nýggjar gøtur og farleiðir til almenningin. Nýggjar gøtur kunnu, eins væl og bygdagøtur og aðrar gøtur, beina ferðsluna ta leiðina, sum órógvar annað virksemi, t.d. landbúnaðarvirksemi, sum minst.

Umframt at lýsa verandi og komandi leiðir skal ferðaætlanin eisini lýsa, um ávísar leiðir eru soleiðis háttaðar, at tær av trygdarávum ella verndarávum eiga at vera stongdar fyri almennari ferðslu. Í slíkum førum kann verða talan um at steingja ávísar leiðir ella ávís øki part av árinum ella part av samdøgrinum, t.d. á hávetri í ringum líkindum ella í bútíðini hjá fugli. Tá mett verður um, hvørt leið ella øki eigur at verða stongt fyri almennari ferðslu, skal gerast ein torleika- og váðameting. Hetta kann gerast við at litmerkja leiðir, t.d. at marka lættar leiðir grønar og truplar leiðir svartar. Givið er eisini, at ávísar leiðir, tó at tær eru almennar, eru so vandamiklar at ganga, at ókunnufólk mugu ikki fara einsamøll. Tá slíkar leiðir umræður, skal kommunan, saman við staðkendum fólkum, meta um, hvørt staðkendur ferðaleiðari er ein treyt fyri at ganga leiðina.

Á ávísum støðum, leiðum og plássum kann harumframt vera viðkomandi at meta um, hvørt tað er neyðugt at avmarka talið av vitjandi, føroyingum eins væl og ferðafólkum. Slíkur stongsil kann vera grundaður á slit, vernd o.tíl., og kann t.d. verða avmarkaður til ávísa tíð á degnum ella árinum. Verður slík skipan sett í verk, skal hóskandi partur av loyvdari atgongd verða markað fólki, búsitandi í Føroyum.

Afturat omanfyrinevndu viðurskiftum skal ferðavinnuætlanin fevna um onnur viðkomandi viðurskifti í kommununi, t.d. hentleikar hjá ferðafólki (vesi, dvalarvikar o.tíl.), neyðug átøk, t.d. møguleikar at sleppa av við burturkast, o.a. Tað er kommunan, sum saman við heimafólki ger av, hvussu best er at skipa ferðavinnuna á staðnum, og tí kann kommunan seta í verk ábøtur og onnur tiltøk, sum verða mett neyðug. Víst verður eisini til viðmerkingarnar til § 9 um skilhaldsreglur.

Ásett verður í stk. 3, at landsstýrismaðurin skal góðkenna ferðavinnuætlanina. Endamálið er at tryggja, at ferðavinnuætlanin hjá einstøku kommununi er í samsvari við yvirskipaða endamálið við løgtingslógini. Ferðavinnuætlanin skal vera liðug í seinasta lagi 1. januar 2025.

Ásett verður at enda, at landsstýrismaðurin í kunngerð ásetur nærri krøv til ferðaleiðarar, sum verða kravdir á ávísum støðum. Krøvini, sum setast kunnu, eru eitt nú krøv um kunnleika til serligu viðurskiftini á staðnum, krøv um útbúgving ella samsvarandi royndir, krøv um trygging o.tíl.

Til § 7

Tá ið kommunurnar gera av og leggja til rættis, hvussu ferðavinnan í kommununi verður ment og útint, er umráðandi, at heimafólkið verður tikið við. Tað er heimafólkið, sum fyrst og fremst kennir avleiðingarnar av ferðavinnuni, serliga teirri ferðavinnuni, sum á ymsan hátt kennist innræsin og órógvar fólkið á staðnum, og tí er umráðandi at heimafólkið verður hoyrt í tilgongdini.

Til tess at tryggja, at veruligt fyrilit verður havt fyri heimafólki og fyri møguligum serligum viðurskiftum á staðnum, skal kommunan seta eina serstaka nevnd at vera sær til hjálpar. Í nevndini

skulu vera í mesta lagi sjey limir, og hesi skulu geva kommununi ráð um, hvussu best er at leggja ferðavinnuna til rættis. Um tað er viðkomandi – um t.d. bygdin er lítil og fólkini fá – kunnu heimafólkini gera av at fleiri bygdir ganga saman um eina nevnd.
Í staðin fyri at seta serstaka nevnd, nevnd omanfyri, kann kommunan í staðin velja at leggja uppgávuna til ta staðbundnu nevndina, sbr. § 37 í løgtingslóg um kommunustýri.

Til § 8
Partur av at tryggja, at rúm er fyri bæði landbúnaðarvirksemi og øðrum virksemi uttangarðs, er at hava møguleika fyri at beina ferðsluna ávísan veg ella ávísa leið. Hugsað verður fyrst og fremst um nýggjar gøtur uttangarðs, sum kunnu leggjast til tey mest vitjaðu støðini, men eisini aðrastaðni, har ferðslan ikki er so nógv, kann verða viðkomandi at leggja nýggjar gøtur. Partur av at menna nýggjar farleiðir er eisini, at tað á henda hátt verður lættari at spjaða ferðsluna um alt landið. Talan kann kortini eisini vera um at leggja nýggjar farleiðir, sum byrja í bygdum øki. Tá er umráðandi at leggja farleiðina soleiðis, at íbúgvarnir verða órógvaðir sum minst, t.d. við at leggja farleiðina burtur frá húsum. Í tann mun tað er viðkomandi, kann eigari ella brúkari fáa endurgjald fyri mist bit.

Farleiðir og gøtur skulu gerast soleiðis, at tær fella væl í lendið. Hetta merkir, at tað er umráðandi at finna eina hóskandi javnvág millum øðrumegin eina góða farleið, ið er løtt at fylgja, og hinumegin eina farleið, ið ikki er alt ov sjónlig í landslagnum. Hetta kann vera ymist, alt eftir trýstinum á farleiðina og lendið, farleiðin skal leggjast ígjøgnum.

Tað eru kommunurnar, sum hava ábyrgdina av at leggja nýggjar farleiðir og gøtur kring landið. Hetta skal kortini gerast í samráð við viðkomandi myndugleikar, eitt nú fornminnamyndugleikar og náttúru- og umhvørvismyndugleikar, eins væl og eigarar og brúkarar, so arbeiðið verður so væl úr hondum greitt sum til ber. Á henda hátt ber til at beina ferðsluna t.d. burtur frá búøkjum hjá fugli og burtur frá støðuføstum seyðafylgjum, so tey ikki verða skotin av haga. Alt eftir hvussu stórt náttúruinntriv talan er um, kann loyvi krevjast eftir løgtingslóg um náttúrufriðing til at gera gøtur uttangarðs. Kommunan ber allan kostnaðin av at gera nýggjar gøtur.

Landsstýrismaðurin fær eftir stk. 2 heimild til í kunngerð at áseta nærri reglur um, hvussu farleiðir og gøtur skulu gerast, m.a. reglur um tilfar, dygd o.tíl., so tryggjað verður, at ein hóskandi standardur verður brúktur um alt landið.

Tað er umráðandi, at gøturnar eru lættar at fylgja og góðar at ganga, samstundis sum tær falla væl í lendið og ikki broyta eyðkennini við landslagnum meira enn neyðugt. Í hesum sambandi er eisini umráðandi, at gøturnar verða gjørdar úr tilfari, sum hóskar til lendið og landslagið. Hetta kann til dømis gerast við at brúka tilfar úr føroysku náttúruni.

Aftur at nýggjum farleiðum og gøtum eru nógvar gamlar bygdagøtur kring landið. Hesar verða í ávísan mun enn brúktar, tó sjáldan til sítt upprunaliga endamál, sum er at hava eina hóskandi farleið millum tvær bygdir, tí nú er landsvegur allastaðni.

Løgtingið samtykti 29. oktober 1940 reglugerð um viðlíkahald av varðavegum. Sambært hesi reglugerð hevur kommunan ábyrgd av at halda bygdagøturnar, og onkur kommuna hevur eisini brúkt hesa reglugerð sum heimild at halda bygdagøturnar í kommununi. Mett verður ikki, at reglugerðin er farin úr gildi vegna vantandi brúk (desvetudo), og tað eru tí enn sum áður kommunurnar, ið hava ábyrgdina av at halda hesar gøtur.

Tá tað í stk. 3 verður ásett, at kommunurnar hava ábyrgd av at halda bygdagøturnar, er omanfyrinevnda reglugerð frá 1940 ikki viðkomandi longur, og hon verður tí sett úr gildi. Víst verður til viðmerkingarnar til § 16.

Til § 9

Sambært ásetingini kann kommunan í samráð við eigara ella brúkara áseta reglur fyri gongdina á støðum, har serliga nógv fólk kemur. Hetta kann m.a. verða gjørt, har vandi er fyri, at náttúran kann vera fyri skaða, ella har trýstið á økið skerjir náttúruupplivingina munandi ella ger tað serliga trupult at reka landbúnaðarvirksemi, um eingi tiltøk verða sett í verk.

Skilhaldsreglurnar kunnu t.d. avmarka talið á fólki í økinum ella avmarka ferðslu ávísa tíð á samdøgrinum umframt at nágreina hóskandi atburð í økinum. Slíkar reglur kunnu t.d. vera grundaðar á, at økið er viðbrekið við atliti at t.d. lendi, djóralívi ella mentanararvi, ella á onnur staðbundin fyrilit.

Ásett verður í stk. 2, at brot á skilhaldsreglur, givnar við heimild í stk. 1, kann verða revsað við sekt. Eftir stk. 3 skal landsstýrismaðurin góðkenna skilhaldsreglurnar, m.a. fyri at tryggja, at tær ikki skerja rættindini eftir løgtingslógini meira enn neyðugt eftir teimum ítøkiligu umstøðunum. Skilhaldsreglurnar verða lýstar í kunngerð.

Til § 10

Ásett verður, at er støðan í einum ávísum øki tann, at tað ikki kann brúkast til tað endamál, sum tað varð brúkt til frammanundan, t.d. landbúnaðarendamál, kann tann, sum eigur ognina, krevja, at landið yvirtekur økið móti fullum gjaldi.

Fyrra treytin fyri, at slík yvirtøka kann fremjast, er, at kommunan frammanundan hevur roynt at skipa ferðsluna við skilhaldsreglum eftir § 9, og at hetta ikki hevur rokkið ætlaða endamálinum. Seinna treytin er, at økið skal ikki kunna brúkast til tað endamál, tað varð brúkt til frammanundan.

Í allarflestu førum hevur lendið verið brúkt til landbúnaðarvirksemi, og tí viðgera viðmerkingarnar serliga hesa støðu. Tá ið mett verður um virðið á ognini, eru bara landbúnaðarviðurskifti viðkomandi, t.e. virðið á ognini sum landbúnaðarjørð. Hetta merkir, at viðurskifti sum náttúruvakurleiki (herlighedsværdi), ferðavinnumøguleikar o.tíl. ikki eru viðkomandi fyri virðisásetingina.

Til tess at meta um, hvørt treytirnar fyri yvirtøku eru loknar, velur sorinskrivarin tvey metingarfólk við viðkomandi fakligum førleikum, t.d. innan búnaðarfrøði og løgfrøði. Metingarfólkini áseta støddina á gjaldinum, ið landið skal rinda eigaranum. Gjaldið verður ásett á sama hátt sum endurgjald fyri ognartøku.

Til § 11

Øll ferðsla í haganum kann vera vandamikil, og tí verður altíð ferðast undir egnari ábyrgd. Onkustaðni kann tó vera serliga hættisligt at fara, um ein ikki er staðkendur. Í slíkum førum kann landsstýrismaðurin í kunngerð áseta reglur um, at øll, sum ferðast í økinum, skulu hava onkran staðkendan við sær. Við staðkendum verður hugsað um fólk, sum kenna umstøðurnar á staðnum og eru von at ganga har.
Somuleiðis kann tað summastaðni vera vandamikið at ferðast í t.d. myrkri ella hálku, og í slíkum førum kann landsstýrismaðurin eftir stk. 2 steingja økið ávísar tíðir á samdøgrinum ella árinum.

Til § 12

Eftir stk. 1 er ikki loyvt eigara ella brúkara við gjaldportri o.tíl., við stongsli ella á annan hátt at forða fyri lógligari atgongd ella gera tað trupult hjá fólki at útinna sín rætt eftir løgtingslógini. Hugtakið gjaldportur í hesum høpi fevnir ikki bara um sjálvvirkandi skipanir, men eisini um t.d. postkassar og skelti við boðum um at leggja pening ella flyta pening á kontu. Við stongsli meinast fysisk forðing, girðing, múrur, læst portur ella bygningsverk ella onnur konstruktión, sum ikki slepst framvið.

Um okkurt er at rokna sum ein ólóglig forðing, veldst um endamálið. Til dømis er eitt stik lógligt, um endamálið er at halda seyði innan fyri mark, men ólógligt, um endamálið bara er at gera tað trupult hjá fólki at ganga. Metingin veldst um, um stongsilin tænir einum grundaðum áhugamáli.

Á orðingini *ella á annan hátt* skilst, at ásetingin ikki bara fevnir um fysiskar forðingar, men eisini annað, sum kann forða fyri lógligum ferðslurætti. Talan kann vera um sálarfrøðiligar forðingar, t.e. forðingar, sum uttan at vera fysiskar, kunnu fáa fólk at aftra seg við at útinna síni rættindi eftir løgtingslógini, t.d. skelti við teksti sum *Privat ogn, Hundurin er leysur, Tarvurin er leysur* ella *Ferðsla við egnari ábyrgd*. Eins og tá ið talan er um fysiskar forðingar, veldst tað um endamálið, um slík skelti eru at rokna sum ólógligar forðingar.
Forboðið fyri stongslum uttangarðs ber ikki í sær eitt alment galdandi forboð fyri, at ein eigari ella brúkari við sínum eigararæði kann brúka ella røkta ognina hjá sær og eisini brúka hana á annan hátt innan fyri lógligar karmar. Tað eru forðingar, sum hava til endamáls at sjikanera tey ferðandi, sum verða ólógligar, t.e. gerðir, sum ikki hava annað endamál enn at forða fyri annars lógligari ferðslu á ognini.

Stk. 2 hongur saman við ásetingini í stk. 1, men snýr seg burturav um at kunngera forboð fyri lógligari ferðslu og uppihaldi við skelti ella á annan hátt. Í slíkum førum kann talan sigast at vera um sálarfrøðiligan stongsil. Eitt dømi um ein slíkan stongsil kundi verið eitt skelti við áskriftini *Privat jørð, atgongd bannað* ella eitt skelti við eini mynd av einum gongufólki við einum krossi útyvir.

Í stk. 3, 1. pkt., verður ásett, at ein eigari ella brúkari hóast stk. 1-2 kann avmarka ferðslu og uppihald, sum órógvar serligt landbúnaðar- ella veiðuvirksemi, t.d. fjallgongu og haruveiðu, og við skeltum ella á annan hátt kunngera slíka avmarking. Ásetingin fevnir bara um serligt afturvendandi virksemi í haganum.
Eftir stk. 3, 2. pkt., skulu avmarkingar eftir stk. 3, 1. pkt., vera so avmarkaðar sum gjørligt. Í tí liggur, at avmarkingarnar skulu vera proportionellar, bæði við atliti at økisvídd og tíð, og at rætturin hjá fólki eftir lógaruppskotinum skal verða skerdur sum minst.

Í stk. 4 verður heimilað landsstýrismanninum í kunngerð at áseta nærri reglur um, hvussu slíkar avmarkingar skulu kunngerast alment. Almannakunngeringin skal gerast soleiðis, at fólk hava ein veruligan møguleika fyri at kanna, um ávíst øki er stongt, og talan verður tí um eina tøkniliga skipan, t.d. kunngering á eini heimasíðu ella á eini app. Afturat hesum ber eisini til at kunngera stongsilin við einum skelti á portrinum o.tíl.

Eftir § 15 kann landsstýrismaðurin áleggja eigara ella brúkara at taka burtur stongsil, skelti ella fráboðan, sum er brot á § 12, stk. 1-2, sbr. viðmerkingarnar til § 15.

Viðmerkingar til ásetingarnar í § 12, ið eru ótrúliga illa úr hondum greiddar! Hava tit gloymt, at tað eru vaksin fólk tit hava við at gera? Sjálvandi skal ein bóndi hava rætt at steingja av bæði privat øki og serlig arbeiðsøki. Og sjálvandi skal bóndin, t.d. Við skelting, kunna boðað frá, at her eru kríatúr, sum kunnu vera vandamikil fyri ókunnug fólk. Hetta skal bóndin kunna gera frá degi til dags, uttan uppíblandan frá onkrum almennum stovni, ella hvør tað nú verður sum skal sita við avgreiðslu og

avgerðina av hesum. Bara tað at kalla tað sálarligar forðingar, er so burturvið og kann als ikki takast fyri fult. Hvør skal avgera nær eitt ferðafólk kennir seg sjikanerað? Hend áseting prógvar, at eingin vitan er um dagliga, praktiska arbeiði í bø og haga yvirhøvur, finst hjá tí, ið hevur niðurfelt hesi orð.

Til § 13
Ásett verður, at øll ferðafólk, 16 ár og eldri, sum koma til Føroya, skulu rinda eitt náttúrugjald. Gjaldið verður ásett í kunngerð og verður kravt inn saman við ferðagjaldinum eftir løgtingslóg um ferðagjald.
Gjaldið verður eisini kravt frá ferðafólkum við cruise-ferðaskipum, sum einans steðga stutt í Føroyum. Víst verður til viðmerkingarnar til § 18.

Til § 14
Í § 14 verður ásett, hvussu inntøkan av náttúrugjaldinum verður býtt millum ávikavist kommunur, bygdir og eigarar og brúkarar.

Inntøkan, sum kommunan fær av náttúrugjaldinum, er markað til at gera og halda viðlíka gøtur í haganum, undir hesum eisini bygdagøtur, umframt til onnur átøk, sum skipa ferðavinnuna. Partur kann eisini brúkast til t.d. bjargingarlið ella sløkkilið á staðnum.

Kommunan skal ansa eftir, at hóskandi partur av inntøkuni verður brúktur í teimum bygdum, sum eru undir mesta trýsti av ferðavinnuni. Sum meginregla skal hesin partur brúkast at skipa ferðavinnuna á staðnum, men kommunan kann eisini í samráð við ta serstøku nevndina gera av, at peningurin skal brúkast til onnur endamál, sum kunnu linna trýst og órógv, sum ferðavinnan hevur við sær.

Partur bygda av náttúrugjaldinum verður latin serstøku nevndini eftir § 7, stk. 1, at umsita til átøk og trivnað á staðnum. Peningurin verður í fyrstu atløgu goldin kommununi, sum síðani letur bygdini ella bygdunum sín lutfalsliga part. Hetta kann gerast við at seta pening á kontu, markað til ávísu bygdina og gjalda út so hvørt, peningur verður brúktur.

Tann parturin av inntøkuni, sum verður latin eigarum og brúkarum, t.e. høgum, verður latin uttan treytir. Peningurin verður eina ferð um árið goldin annaðhvørt hagastýrinum ella festaranum beinleiðis. Í seinna førinum skal peningurin sostatt ikki rindast á festikontu.

At enda verður landsstýrismanninum heimilað í kunngerð at áseta nærri reglur um, hvussu inntøkan innanhýsis verður býtt millum ávikavist kommunur, bygdir og eigarar og brúkarar. Inntøkan verður býtt sundur soleiðis, at bæði kommunur og eigarar og brúkarar, fáa eitt grundgjald, sum er tað sama í bólkinum. Restin av inntøkuni verður býtt eftir einum lykli, sum tekur støði í tí trýsti, sum ávísa økinum er fyri. Trýstið kann verða mált við at skráseta talið av telefonum á staðnum, og á tann hátt fáast ábendingar um, hvussu trýstið er ymsastaðni í landinum. Talan er um navnleysa skráseting, og tað merkir, at tað ber ikki til at eyðmerkja persónar ella nationalitet. Tað hevur í hesum sambandi ikki týdning, um partur av teimum, sum ferðast í økinum, eru føroyingar ella fólk, búsitandi í Føroyum; tað avgerandi er samlaða talið og harvið eisini samlaða trýstið.

Til § 15
Ásett verður, at landsstýrismaðurin við hóskandi freist kann geva boð um, at ávís viðurskifti, sum ikki eru í samsvari við løgtingslógina, skulu fáast í rættlag.

Tá tað í lógini verður ásett, at ávís støð kunnu øll ferðast til gongu, um farið verður fram við fyriliti og hóskandi varsemi, er umráðandi, at ólógligar forðingar ikki verða settar fyri hesum. Forðingar í

hesum høpi kunnu vera portur, bummar o.a., men eisini gjaldsportur og gjaldsstøðir, ið eru ein forðing í lógarinnar høpi, sbr. ásetingina í § 3.

Til tess at tryggja, at slík viðurskifti verða fingin í rættlag beinanvegin, fær landsstýrismaðurin heimild at geva boð hesum viðvíkjandi. Eitt nú kann nevnast, at verður farið undir bygning, inngirðing ella annað, sum er ímóti forboði ella boðum eftir løgtingslógini, kann landsstýrismaðurin geva boð um, at arbeiðið skal halda uppat.

Somuleiðis kann landsstýrismaðurin geva boð um, at heilt ella fyri ein part reistir bygningar, stongslar ella aðrar innrættingar, skeltir ella fráboðanir, sum eru ímóti forboði ella boðum eftir løgtingslógini ella reglum, givnar við heimild í lógini, verða tikin burtur. Tann, sum hevur ábyrgdina av ólógligu forðingini, ber kostnaðin av at taka hana burtur.

Vil tann, sum hevur ábyrgdina, ikki taka ta ólógligu forðingina burtur, kann hetta verða gjørt fyri ábyrgdarans rokning. Hetta krav kann krevjast inn við panting.

Til § 16
Brot § 4, stk. 1, um fyrilitarleysan atburð, § 4, stk. 3, um at taka við sær gróður, egg, steinar og grót, § 4, stk. 4, um forboð fyri at hava hund við sær uttangarðs, § 5, stk. 1, og § 12, stk. 1-2, um forboð fyri at forða fyri lógligari atgongd o.tíl. verða revsað við sekt. Brot á boð, sum verða givin eftir § 15, stk. 1, verða somuleiðis revsað við sekt.

Revsiábyrgd kann verða áløgd løgfrøðiligum persónum eftir reglunum í 5. kapitli í revsilógini.
Í stk. 2 er ásett, at í reglum, ásettum við heimild í løgtingslógini, kann verða ásett, at brot á reglurnar verða revsað við sekt.

Til § 16: Hetta eru uttan iva góðar ætlanir. Sum helst eru ógjørligar at fremja í verki.

Til § 17
Løgtingslógin fær gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd. Samstundis fara úr gildi reglugerð fyri varðavegir frá 29. oktober 1940 og §§ 41-42 og § 43, 1. pkt., í Lov nr. 171 af 18. maj 1937 for Færøerne om Hegn og Markfred, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 30 frá 17. mars 1951.

Løgtingið samtykti 29. oktober 1940 reglugerð um viðlíkahald av varðavegum. Ivi hevur verið um, hvørt henda reglugerð framvegis hevur gildi, m.a. tí at varðagøturnar hava mist sín upprunaliga týdning, tá ið vegir vórðu gjørdir millum bygdirnar. Reglugerðin er kortini ongantíð formliga sett úr gildi og má tí metast framvegis at vera í gildi. Í hesi løgtingslógini verður ásett, at kommunurnar hava ábyrgd av at halda varðagøturnar, og reglugerðin frá 1940 er tískil ikki viðkomandi longur. Reglugerðin verður tí sett úr gildi.

Í § 41 í Lov for Færøerne om Hegn og Markfred frá 1937 er ásett, at ongum er loyvt at ganga uttan fyri beina bygdagøtu í haga, har hann ikki er eigari. Henda avmarking í gongurættinum, sum er grundað á landbúnaðarfyrilit, er ikki í samsvari við reglurnar í hesi løgtingslógini og verður tí strikað. Víst verður til § 3 og viðmerkingarnar til ta greinina.
Í § 42 eru nevnd tey føri, har loyvt er hjá fólki at ganga í fremmandum haga í ávísum ørindum. Talan er í øllum førum um ørindi, sum eru knýtt at landbúnaðinum. Heldur ikki hesar avmarkingar í gongurættinum eru í samsvari við reglurnar í hesi løgtingslógini, og tí verða tær strikaðar.

Enn eitt dømi um, at vitanin um landbúnaðarvirki ikki fyllir nógv. Og við at strika hesa lógaráseting beina tit fyri tí áseting, sum stýra ferðslu í bø og haga hjá landbúnaðinum. Tað er vitloysi, at avtaka

hesar lógir, uttan at koma við nýggjari áseting, sum fyriskrivað, hvussu landbúnaðurin skal skipast. Tí er tað fullkomiliga skeivt, at leggja hesa ferðavinnulóg útyvir ta galdandi jarðarlógina, og so bara gloyma/sletta at landbúnaðurin, sjálvandi mugu havast reglur at arbeiða eftir. Stak vánaligt arbeiði! Eigur ikki at vera gjørt yvirhøvur.

Í § 43, 1. pkt., er ásett, at loyvt er bara at ganga við hundi í fremmandum haga, um gingið verður eftir beinari bygdargøtu, og tá bara, um hundurin er í bandi. Henda áseting verður sett úr gildi, tí tað í § 4, stk. 5, í løgtingslógini verður ásett, at loyvt er ikki at hava hund við sær uttangarðs, uttan so at hetta er í sambandi við landbúnaðarvirksemi. Víst verður til § 4 og viðmerkingarnar til ta greinina.

Til § 43: Í hesum pkt. er skilagott at geva bóndum loyvi til frávik sum t.d. Hundavenjing og til tey ið hava førara hund fyri neyðini.

Til § 18
Til tess at tryggja, at eisini ferðafólk við cruise-skipum rinda ferðagjald og náttúrugjald, verður løgtingslóg nr. 37 frá 26. mai 1988 um ferðagjald broytt soleiðis, at undantakið fyri hesi ferðafólk verður strikað.
Uttanríkis- og vinnumálaráðið, dagfesting.

Høgni Hoydal
landsstýrismaður

Lisið upp á kunningarfundi um burðardygga ferðavinnu

Tað er undranarvert at hetta kunnandi sjarmuátak brádliga kom í lag. Nærum fráboðað alment sama dag, sum fundurin skuldi verða hjá Óðalsfelagið og bóndafelagið mánadagin 12. februar 2024 í Varpinum.

Men tað er lógaruppskotið, ið vit sambært fráboðanini frá ráðnum, skulu hava møguleikar fyri at gera viðmerkingar til – koma til orðanna.

Tað verður galdandi lóg, ið verður avgerandi fyri okkum øll, og ikki tínar tankar um ferðavinnuøkið / Endamálsorðingin– eisini, um tað er vælmeinandi.

Tað eru føgur orð í endamálsorðingini – men lógarteksturin er ikki føgur orð. Tað er sjálvur lógarteksturin, ið eigur at gjøgnumgangast á slíkum fundum – serliga tær §§, ið er sera viðkvæmar, og gera seg inná nógv fólk.

Fyrst er at siga: almannarætturin skal lógartryggjast í eini Stýrisskipanarlóg, og IKKI í eini Ferðavinnulóg.

Ferðavinna verður ongantíð burðardygg so leingi svørt olja verður brúkt til flutning. Tí er tað burturvið at kalla tað burðadygg ferðavinna.

Tað er ein sannroynd, at flestu ferðafólk koma til FØ fyri at uppliva náttúruna. Sama náttúra er sera viðbrekin og sárbar og okkara spískamar, ið verður umsitin av óðalsbóndrum og festibóndum, ið hava ein lógartryggjaðan rætt og brúksrætt og skyldur – í lógaruppskotinum kallaðir brúkarar, ið tú hevur ásannað er eitt mistak og verður rætta – men bara tað, at tú hevur brúkt orðið brúkarar tlar fyri seg.

Tú hevur ásett landsstýrismanninum ognarheimild í § 10 ímóti landbúnaðinum fyri at tekkjast ferðavinnuni. Hvør er tú sum landsstýrismaður, ið hevur evstu ábyrgd av landbúnaðinum, ið skal tryggja okkum føði um illani vil til í heimshøpi. Men tín heimildarrættur er grundaður á, at ferðavinnan hevur oyðilagt lendið – vorið sum burðardygt.

Yvirtøka
§ 10. Røkka skilhaldsreglur eftir § 9 ikki til at tryggja, at ávíst øki kann brúkast til tað endamál, sum tað varð brúkt til frammanundan (ØLL ØKIR ERU FRAMMANUNDAN LANDBÚNAÐUR), kann eigarin krevja, at landið yvirtekur økið móti fullum gjaldi.
Tú hevur tilskila tær sjálvum sum lsm. fleiri kunngerðarheimildir í teimum einans 18 §§/ greinunum.

Revsi ásetingarnar í uppskotinum eru nærum einans vendar móti óðalsbóndum og festarum.

At tilevna so víðfevnt lógaruppskot um ferðavinnuna, ið fyri størsta partin blandar seg í landbúnaðarlóggávu er óheppið lógartekniskt. Tað svarar til at regulera ferðslulógina í ásetingunum um skeinkiloyvi í matstovulógini.

At hetta Landsstýrið ikki hevur havt tey, ið varða av jørðini við í einum arbeiðsbólki við einum greiðum arbeiðssetningin er óskiljandi. At bjóða bøndur á gátt í Tinganesi fyri at kunna seta eitt x í arbeiðsyvirlitið er als ikki nøktandi. Serliga tá hugsað verður um, at tú er landsstýrismaður við báðum málsøkjunum landbúnaður og ferðavinna, so skuldi verið laga manni at borið so í bandi, at havt felags arbeiðsbólk - ymisk áhugamál men funnið eina felags loysn, sum báðir partar kundu kenna seg hoyrdar.

Vit vita øll nú, hvør er hoyrdur og hvør als ikki er hoyrdur. Tú hevur fleiri ferðir alment sagt, "tað verða nøkur, ið ikki vera glað fyri lógaruppskotið" Neyvan hevði tú ímynda tær, at tey minni glaðu er fullkomiliga rasandi – tað hevur tú bæði sæð og ikki minst hoyrt á tínum sjarmufundunum.

Tað, ið kom fram í Varpinum mánakvøldið 12. februar prógvar, at bøndur als ikki eru ímóti at føroyingar eru í náttúruni – og í teirra høgum, bæði óðals og festijørð.

Tað slepst ikki uttan um at koma inná Visti Faroe Islands: tey hava gjørt sítt arbeiði. Aðalmálið var at fáa so nógv ferðafólk sum tilber til Føroyar, og vit hava nærum hópferðavinnu her. Ferðafólk alt árið. Ferðavinnan er komin, og slepst neyvan av við hana heldur. Arbeiðið hjá VFI er rokkið, og eigur at avtakast ongantíð ov skjótt. Talan er um eitt privat felag, ið er 100% fíggjað úr landskassanum. Tað, ið er sera ódámligt er, at í januar 2023 høvdu øll møguleika fyri navnloynd at siga sína meining um ferðavinnuna. Slagorðið: "Sig tína meining" var allan januar 2023. Umleið 500 fólk hava svara navnloynd. Tað verður av VFI dult, og noktað innlit vísandi til, at tað er Privat partafelag og innanhýsis skjøl. Eftir øllum at døma so eru rættiliga nógv fólk í Føroyum, ið als ikki eru fegin um ferðavinnuna, og ein kann fáa tann illgrunan, at tað er tí, at svarini eru loynilig. At fólk í Føroyum ikki ynskja ferðavinnuna er alvorliga komið til sjóndar síðan lógaruppskotið er komið fram.

Tað er burtur úr vóni og vita, at brúka so persónstengdar uppfatanir og kenslur í einum lógaruppskoti sum í § 4 um atburð:

Atburður
§ 4. Øll, sum ferðast ella uppihalda sær uttangarðs, **skulu hava fyrilit og fara væl um**, so at tey ikki eru eigara, brúkara, fenaði, náttúru, mentanararvi ella øðrum **at skaða ella til ampa**.
Stk. 2. Loyvt er at brúka bát á vøtnum og í stutta tíð at draga smábát upp á strondina og brúka bátabrúgv og tílíkt, um **hetta ikki er eigara ella brúkara til órímiligan ampa**.

Skilhaldsreglur
§ 9: skulu hava fyrilit og fara væl um, so at tey ikki eru eigara, brúkara, fenaði, náttúru, mentanararvi **ella øðrum at skaða ella til ampa.**

Nær er nakrar til ampa og ampa fyri hvønn? Hvør skal meta um ampan?? Hvussu við ymiskum uppfatanum av ampa – hvør skal døma um tað?

Tað er andsøgn millum greinarnar 3 og 5 – endurtaki.

Mæli til at gera eitt nýtt lógaruppskot har arbeiðsbólkur við bóndum og ferðavinnuni eru partar – tí uttan gott samstarv millum partarnar verður tað evji stríð, ið ikki tænir nøkrum og øll gerast taparar.

Her og nú loysnir:

Náttúrugjaldið: Logið at kallað slíkt gjald náttúrugjald, ið skal rindast við komu til Føroyar. Ístaðin hava eitt eitt atkomugjald á 200 kr., ið øll, ið koma til Føroyar skulu rindað.

Náttúruferðagjald kann tað eita, tá rindað verður fyri at fara við ferðaleiðara útum bøgarðarnar ella við báti runt oyggjarnar.

Eitt hugskot er at fáa lógarásett sum skjótast, at allir campingvognar skulu hava rindað fyri kamping pláss, áðrenn ferðaseðlar verða keyptir við Smyril Line, ið er einasti aktørur á økinum í løtuni. Um einki kampingpláss er tøkt, ber ikki til at fáa camingvognin til Føroyar. Tað skal vera møguligt at leiga kampingvognar í Føroyum ístaðin fyri at føra so nógvar kampingvognar yvir um hav – nú alt skal vera so "burðardygt".

Tað skal vera bannað og revsing ásett at staðseta kampingvogn aðrastaðni enn á loyvdum kampingøki. Sum nú er staðseta ferðafólkini kampingbilarnar alla staðni í náttúruni, tí tey vilja ikki rindað fyri kampingpláss upplýsir løgreglan. Kampingbilar verða eisini staðsettir við stór og smærri handilsøkir (handilsfyritøkurnar seta skilti upp – no camping – júst tað, ið hetta lógaruppskot forðar bóndum at gera, nevniliga at skelta við t.d. no camping). So lógarteksturin má endurskoðast á nógvum økjum.

Hvør einasti ferðabilur til Føroyar og leigubilur skal rinda 100 kr. pr. dag. Peningurin, ið kemur inn skal vera oyramerktur til viðlíkahald av vegum, ið Landsverk umsitur.

Allir leigubilar í Føroyum skulu hava stórt og greitt frámerki um, at tað eru leigubilar.

Síðan skal tað vera eitt lógarkrav at øll ferðaløg/ferðafólk sum fara útum bøgarðarnar skulu verða við ferðaleiðarar, ið hevur staðið ferðaleiðaraútbúgvingina í Vestmanna ella hava tað sum vinnuveg at vera ferðaleiðari.

Eg persónliga haldi, at alt hetta lógaruppskotið botnar í pengum og valdi hjá útvaldum aktørum. Tí seti eg mítt álit á, at náttúruverndarlógin kemur at virka væl og skjótt.

LM-099/2023

Framløga frá fundi í skúlanum við Streymin týsdagin 20. februar 2024

Var ikki sørt skelkaðu á fundinum í Finsen síðsta mikudag. Vorið sum propaganda. Um ein endurtekur lygnina nóg oftani so trýr fjøldin uppá tað. Hvørki eg ella fleiri onnur við mær trúgva uppá hetta lógaruppskotið. Tí loyvi eg mær at kom enn einaferð til propaganda framførdsluna. Tí eg havi ymist uppá hjarta.

§1 *Endamálsorðingin:*

Ferðavinna skal í øllum lutum skipast á burðardyggum grundarlagi
Letur seg als ikki gera tí svørt olja verður brúkt bæði í loftrúminum og sjóvegis, til at flyta ferðafólkini til Føroyar og er sera dálkandi

til tess at tryggja fólkaræði,
ræðisrætturin verður fluttur frá teimum, ið varða av lendinum, bæði festi og ognarfólki til landsstýrismannin, kommunur og Visit Faroe Islands

frælsi **verður frátikið verandi aktørum í landbúnaðinum**

trivnað **tað eru ikki øll, ið ynski at vera partur av ferðavinnuni – og vera statistar í egnum umhvørvi og gerandisdegi.**

inntokur og vinnumoguleikar hjá fólkinum kring landið
tey flestu í landbúnaðinum sum ynskja hjáinntøku av ferðavinnuna hava innrætta seg til endamálið ella eru í ferð við tað. Tey missa frælsi við hesum lógaruppskotinum – nú nærum alt verður stýrt sentralt í ovurstóru landsumsitingini. At flyta arbeiðsuppgávur út til kommunurnar at gera ferðavinnuætlanar í nærumhvørvinum kann vera ein stórur bági, tí vit hava mong dømir um kommunur, ið als ikki virða gjørdar avtalur fríøkið við Sandá, ið leikar hart á í løtuni er bara eitt dømi

Kommunur kunnu gera lívið súrt fyri fleiri borgarar og bøndur við eini lokalari ferðavinnu sum verdur trumla ígjøgnum móti festarans og ognarans vilja.

Eingin kærumyndugleiki at klaga/ kæra til tá kommunur, landstýrisfólk gera seg inn á bøndur og ognarfólk í lógaruppskotinum. Hetta ynski eg svar uppá tá eg eri liðugur við mína framløgu?

LM-099/2023

§1

1) verja náttúru, tilfeingi og siðvenju

verja náttúruna er í stórari andsøgn við at hava økt tal av ferðafólkum, ið nærum bara koma higar fyri at vera í náttúruni, og oyða hana uttan at geva sær far um tað, tí tey vita ikki betri.

Yvirtoka
§ 10. Rokka skilhaldsreglur eftir § 9 ikki til at tryggja, at ávíst oki kann brúkast til tað endamál, sum tað varð brúkt til frammanundan

Her er vert at nevna § 10 við støði í, at ferðafólkini hava oyðilagt lendi samsvarandi § 9 (ikki hildið skilhaldsreglurnar), og av tí sama verður veitt endurgjald.

Einki minni enn ein katastrofa = hvar er burðardygdin??

Lýsingarátøkini hjá VFI´s: øll kunnu fara frítt út í óspiltu náttúruna er loddrøtt lygn, og ein beinleiðis háðan móti okkum, ið varða av jørðini.

Siðvenjan við landbúnaði er við at fara fyri bakka. Tað er eingin virðing fyri øllum tí nærum ólønta arbeiðnum, ið bøndur hvønn dag leggja fyri dagin umframt óløntar lokalar kunningarstovur = fólkið á plássunum.

Áhugin fyri landbúnaðararbeiði minkar javnt og samt og færri og færri taka við. So er søgan at fortelja ferðafólkum, ið fáa at vita, at tey m.a. eru atvoldin til, at náttúran og landbúnaðurin fer fyri bakka.

Tey nærum einastu, ið forvinna við hesum lógaruppskotinum eru tey, ið umboða áhugamálini hjá VFI´s og enntá somu feløg sita í nevndini. Tey eru bara áhugaði í at fylla hotellini við gisti nætur og matstovum, ið krevur nógva fremmanda arbeiðsmegi, tað eru javnt og samt hagtøl fyri gisti nætur. Nær síggja vit hagtølini fyri øll fremmandafólkini, ið eru í arbeiði í hotellum og í flutningsfeløgunum. Tey eru fleiri 100 - tali og senda megin partin av teirra løn til teirra heimlond.

Tað telur so fíggjarliga nógv niðureftir, men tað fer Johnny í Grótinum, búskaparfrøðingur lætt um, og nevnir tað ikki við einum orði. Alt hongur saman so ella so, og ávirkar tann forkerta vegin.

VFI, Den grá eminens, Atlantic, Vága floghavn og Smyril line eru einans áhugaði í, at fáa so nógv ferðafólk til Føroyar sum ivur høvur møguligt fyri at betra um teirra egna úrslit, og tað er náttúran, ið rindar allan kostnaðin og liggur oyðiløgd eftir. Hvar eru Náttúruverndar NGO arnir? hvar er Fuglafrøðisfelagið í øllum hesum?

Høgni Hoydal sigur seg vilja brovta nevndarsamansetingin í VFI. Hvat ítøkiliga vil tú gera?

Høgni H endurtekur seg ferð eftir ferð sjálvur, og sigur uppí saman fleiri ferðir á propagandafundunum: at hann ikki vil hava kríggj, hví er neyðugt at nevna kríggj umaftur og umaftur? Men, við hesum lógaruppskotið, ið hevur verið til umroðu runt í Føroyum, er tað ikki frítt, at fleiri uppfatta tað sum eina krígsavbjóðing frá Høgna Hoydal, sum við lógaruppskotinum ger seg til dómara um fleiri viðurskiftir í lógaruppskotinum og til dømis um ósemjur um allýsingar í § 2 stk. 2.

*§ 3. Við teimum avmarkingum og skyldum, sum eru ásettar í hesi logtingslóg, í reglum, givnar við heimild í hesi logtingslóg ella í oðrum logtingslógum og fyriskipanum, **er einum og hvorjum frítt at ferðast uttangarðs og fram við strondini.***

Hetta er í andsogn við § 5, ið eg komi inná um eina lotu.

Her roynir man at sníkja ein allamannarætt inn. Slíkur rættur hoyrir heima í eini stjórnarskipanarlóg, og ikki eini ferðavinnulóg.

Eitt ferðavinnugjald eiga bara ferðaleiðarar og bøndur at taka fyri tænastur og vørur.
Meðan eitt atkomugjald eiga øll, ið koma til FØ at rindað. Gjaldið skal vera minst 200 kr. pr. ferðafólk. Tað er fyri brúk av vegum, reinum vatni, ruskinnsavnan, ókeypis bussum í miðstaðarøkinum og sera sera bíligar ferðir við Strandferðsluni, ið vit øll fastbúgvandi rindað yvir skattin í ríkiligt mát.
Hví rinda gistingarhúsini IKKI mvg. av hotelkømrum um so er, at landið skal fáa nakað burturúr ferðavinnuni?

Tað er staðfest fleiri staðir uttanlands, at útsýni er ein vøra man rindar fyri og uttan vaflur ella kaffi, tí tað kostar eyka.

Upphæddin, ið skal rindast fyri útsýni hesi støð, eru millum annað:

Grand canyon 20$ = 150 kr.
Yellowstone 20$ = 150 kr.
Ewerglades 15$ = 120 kr.
Eifiltornið 25 evrur = 190 kr

Lógaruppskotið roynir at mutra kommunur og bøndur við gjaldi vegna tort og svia og fáa kommunur til at gera gøtur. Nú roynir Høgni at pynta uppá tølini, soleiðis at upphæddin skal tykjast størri. Men, peningur røkkur sera stutt og verður pettaður sundur í oyrur, ið dryppa á nokk mest útsettu støðini – vónandi um ikki annað.

§ 4. Øll, sum ferðast ella uppihalda sær uttangarðs, skulu hava fyrilit og fara væl um, so at tey ikki eru eigara, brúkara, fenaði, náttúru, mentanararvi ella øðrum at skaða ella til ampa.

Alt hetta er subjektiv: hava fyrilit, fara væl um og ikki eru til ampa.

Tað er ómøguligt at umsita – tí vit menniskju eru so ymisk, og eingin revsiramma er ásett um ferðandi - bæði ferðafólk og føroyingar ikki halda seg til fyrilit, fara væl um og eru til ampa. Nei, heitir man á fólk um at fara av bønum – so verður tað alment lagt út, at man skeldar tey og enntá av órøttum – hvør skal meta um tað við ampa støðuna?

Lógaruppskotið hevur einans revsiásetingar fyri tey, ið varða av jørðini og ikki umvent § 12 t.d. ikki so frætt sum skelti kann setast upp, ið avmarkar ferðsluna – alt vendir skeivt her, sært tú tað ikki sjálvur Høgni Hoydal?
Tú biður um við hesum lógaruppskoti um enn fleiri evjustríð og tað kann fáa álvarsamar fylgir.

tann "wanna be" góða søgan hjá VFI – kann gerast katastrofal, um vit bøndur og føroyingar sum heild fara at leggja allar tær negativu søgurnar út alment á alnótina, um alt tað ringa, ið ferðavinnan hevur við sær. Tá er lítið vunnið fyri ferðavinnuna og Føroya land, sum møguliga kundi fingið eitt gott íkast í stóra pott.

Tá fólk ikki hava fyriliti, ikki fara væl um og eru til ampa, og tey virða ikki boðini um at fara aðra leiðir ella í ringast føri av økinum – kann man ikki ringja til løgregluna, tí hon kann ikki dekka øll økir í Føroyum.

Einastu revisásetingar í lógaruppskotinum eru vendar móti bóndrum, og tað er undranarsamt. Tað leiðir aftur til kríggini, ið Høgni endurtekur og endurtekur í sínum retorikki bæði á "fundunum" og alment í Kringvarp Føroya – svf. dag og vika 21. februar 2024.

§ 4 stk. 5
Eigari ella brúkari hevur rætt at vísa burtur fólki, sum ber seg fyrilitarleyst at ella er ognini at skaða ella til ampa.

Aftur subjektivt, hvat er fyrilitarleyst, til skaða og ampa? Til ampa fyri fuglin er

LM-099/2023

nærum alt – bara at vera til staðar er til ampa fyri fuglin. Uppskotið merkir, at bøndur javnt og samt skulu hava eftirlit – og hóast vit vísa til tað, ið vit skilja sum fyrilitarleyst atburður, til skaða og ampa, so er eingin trygd fyri, at tey ferðandi eru samd við okkum og halda áfram í síni misgerð. Tá er ikki trupult at ímynda sær væntandi vælvild, irritatiónir og annað keðiligt.

§ 5. Uttan mun til ásetingina í ***§ 3 kann handilslig ferðavinna*** *bara útinnast í samráð við eigara ella brúkara.*
Stk. 2. Ásetingin í stk. 1 gevur ikki eigara ella brúkara heimild at nokta fyri virksemi eftir stk. 1, sbr. tó § 12, stk. 3, men eigari ella brúkari kann krevja, at standardavtala eftir stk. 3 er gjord frammanundan. **Ræðisrætturin er frátikin "brúkarum" altso bóndrum – man skal sjálvsagt kunna noktað við grundgevingum vil onkur halda – men hvussu er, tá fremmandafólk við fremmandum tungumáli har ikki ber til at samskifta munnligt, har summi siga seg ikki skilja enskt, og bøndur skulu bíða eftir einari tungari umsiting at fáa avgreitt eina standard avtalu, fer umsitingin til arbeiðis í vikuskiftinum ella í summarferiu at gera eina standardavtalu sum bóndin kann brúka og á øllum ymiskum heimsins tungumálum?**

Stk. 3. Landsstýrismaðurin ger standardavtalu, sum er galdandi fyri virksemi eftir stk. 1.

Grein 3 og 5 eru í andsogn. ***§ 3 er einum og hvorjum frítt at ferðast uttangarðs og fram við strondini*** *og* ***§ 5 kann handslig ferðavinna.***

Tað eigur og skal vera staðkendur helst lokalur ferðaleiðari tá ferðafólk fara útum bøgarðarnar, og ALTÍÐ í samráð við tann, ið varðar av jørðini.

Hettar brýtur niður tjóðarmentanina og landbúnaðin fyri at tekkjast strámanna virkseminum innan hotel- og flutningsvinnuna og VFI, ið alt er í sama potti.

Høgni Hoydal er so fjálturstungin um, at lendið í Føroyum skal fara til nakrar fáar føroyskar og útlendskar ríkmenn eins og fiskivinnan. Tað kann loysast við at áseta krav um tvinni ættarlið búsitandi í Føroyum í samband við festiskift. Forboð fyri at selja jørð til vinnufyritøkur og fólk, ið ikki eru fødd og uppvaksin í Føroyum.

Mæli tær til at taka øll hesi mongu frámæli til eftirtektar, ið eru borin fram á øllum 9 propagandafundum og hoyringarsvarið frá Bónda- og óðalsfelagnum og vónandi enn fleiri hoyringarsavar frá vanligum fólki runt um í Føroyum. Tí byrja rættarmál móti umsitingini við dómstólarnar og heilt uppí Hægsta rætt, tá kann gloymast alt um, tí góðu søguna hjá ferðavinnuni bæði uppá stutt og langt sikt.

Takk fyri!